National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 25 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

B103/c/19 4.

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief **A. Kundrats**, 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor **V. Irbe**, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; Chicago Editor **V. Jaunkalnietis**, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403; California Editor **Karlis Kalejs**, 3622 Markridge, La Cressento, Ca. 91214.

NR. 43 | SESTDIENA, 1980. GADA 1. NOVEMBRIS | 30. GADS

SATURDAY, NOVEMBER 1, 1980

SECOND CLASS MAIL | REGISTRATION NUMBER 2249 | CENA 75 centu

Kārtera un Rēgena politiskās nostājas atšķirības

Aleksandra Ķegumnieka speciālraksts LA

ASV prezidenta vēlēšanas nenoliedzami ir svarīgākais šī gada politiskais notikums. Līdzšinējā prezidenta demokrata Džimija Kārtera un republikāņu partijas kandidāta gubernātora Ronalds Rēgena pieeja ASV iekšpolitiskām problēmām, kā arī ārpolitiskā nostāja, ir ļoti atšķirīgas. It sevišķi jāievēro tieši pēdējais faktors, jo vismaz pagaidām visa brīvā rietumu pasaule ASV prezidentu uzskata arī par vienīgo patieso demokratiju aizstāvi un brīvās pasaules politisko vadoni.

Vēlēšanu priekšvakarā atzīmēsim abu kandidātu politiskās filozofijas kardinālās pretišķības.

Attieksmes ar Pad. savienību

Kārters būtu ar mieru ratificēt SALT II nolīgumu, norādot, ka bez šī līguma Pad. savienība varētu katru uzbrukuma raķeti apbruņot ar 20 vai 30 atomlādiņiem, nevis tikai ar desmit. Kā amerikāņi varētu kontrolēt Maskavai vienpusīgi izdevīgo SALT II nolīgumu, to Kārters nevar paskaidrot. Viņš ir par ASV militārā budžeta palielināšanu 1980. gadā, paredzot līdzekļus arī jauniem MX raķešu ieročiem un arī TRIDENT klases atomzemūdenēm. Kārters tomēr apgalvo, ka cenšanās pēc militārā pārākuma esot nereāla. Labākais uzbrucēja atvairīšanas ierocis esot militāro spēku līdzsvars.

Rēgens SALTa nolīgumu uzskata par nereālu un atmetamu: ,,Maskava turpina kara mašīnērijas izveidošanu, kādu jebkad pasaule ir piedzīvojusi. Amerikāņiem nav cita izvēle kā vienīgi panākt Pad. savienību šajā sacensībā un aizsteigties tai priekšā. Militāri stipras ASV ir labākā pasaules miera garantija. MX jaunie raķešu ieroči ir jāliek svara kausos tūliņ. Amerikāņu militārais spēks piespiedīs Maskavu atjaunot sarunas par patiesu raķešu ieroču arsenāla samazināšanu.''

Izraēlas jautājumā

Līdz šim Izraēla ir bijusi amerikāņu sabiedrotā, un ASV no savas puses ir aizvien izraēliešus aizstāvējušas. Te jāņem vērā arī žīdu izcelsmes amerikāņu nozīmīgā politiskā aktīvitāte un spēks, kas jāņem vērā ikvienam ASV prezidentam.

Kārters pēc starpniecības Ēģiptes un Izraēlas izlīgumā tomēr ir piekritis amerikāņu ieroču piegādei vairākām arabu valstīm, kā Saudi Arabijai, tā arī Jordānai, kas nebūt nav akceptējušas Kārtera uzsākto Ēģiptes un Izraēlas

attieksmju normālizēšanu. Viņš saka, ka Vidējos Austrumos palestīniešu jautājumā ātrāk neatzīšot Arafata palestīniešu atbrīvošanas organizāciju, iekams Arafats nebūšot oficiāli deklarējis suverēnas Izraēlas valsts atzīšanu. Kārters tagad nosoda Apvienoto Nāciju rezolūciju, kas bija vērsta pret Izraēlu Jeruzālemes jautājumā. Kārtera sūtnis Apvienotās Nācijās tomēr balsoja līdz citām valstīm, kas nosodīja pieminētā rezolūcijā Izraēlu. Tā ir neizskaidrojama pretruna. Vai Begins un amerikāņu žīdu

(Noslēgums 20. lp.)

DV Toronto nodaļas 30 gada svētku svinīgā akta viesus uzrunāja LNAK priekšsēdis T. Kronbergs. Uzņēmumā no kreisās: nodaļas priekšnieks Z. Akots, māc. A. Čops, A. Joma, J. Grodnis un V. Cinis. **Foto J. Liģers.**

Modrā sardzē

Toronto DV nodaļas 30 gadu dibināšanas atceres sarīkojumā LNAK priekšsēdis T. Kronbergs savā uzrunā cita starpā uzsvēra: ,,Jūs esat mūsu nacionālo un politisko ideju aizstāvēšanas priekšpulks. Modrā sardzē stāvot, ar lielu pašaizliedzību jūs neesat izvairījušies nest upuņus. Jūsu mērķtiecīgais darbs nesis svētīgus augļus!''

Pulcēsimies **Latvijas valsts 62 gadu jubilejas atceres svinībās** Toronto

ATCERES AKTS svētdien, 16. novembrī, plkst. 17,

TORONTO UNIVERSITĀTES AULĀ (Convocation Hall), 31 King's Circle (College ST. un Mc Caul St.).

Svētku runu teiks Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis JĀNIS RIEKSTIŅŠ.

Programmā Ingrīdas Vīksnes ,,Vēstījums'', Ernesta Jurševska lasījumā. Mūzikālie priekšnesumi — Margareta Upeniece (arpa), Andris Dindzāns (klavieres). Andreja Eglīša ,,Dievs, Tava zeme deg'' Sandras Bāderes, Sandras Ķuzes, Ivara Melnbārža un Alberta Zubāna sniegumā.

Ieeja: $5.-, pensionāriem un studentiem $3.-, invalidiem, strēlniekiem un bērniem līdz 16 g. v. ieeja brīva.

Laipni ielūdz 18. novembŗa valstssvētku rīcības komiteja

Demokratija pilsoņiem piešķiŗ tiesības un uzliek pienākumus

Izmantosim savas demokratiskās tiesības, pildīsim savu nacionālo pienākumu un piedalīsimies

LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS
KANADĀ PADOMES VĒLĒŠANĀS.

Vēlēšanas notiek pa pastu no 10. novembŗa līdz 1. decembrim.

LNAK Padomes vēlēšanu komisija

LATVIJA AMERIKĀ

Sestdiena, 1980. gada 1. novembris, 43. numurs

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Nujorkas redakcijas vadītājs V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 934-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonešanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešiem — 18. dol., 3. mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājuma daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarikojumu kalendāra $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514.

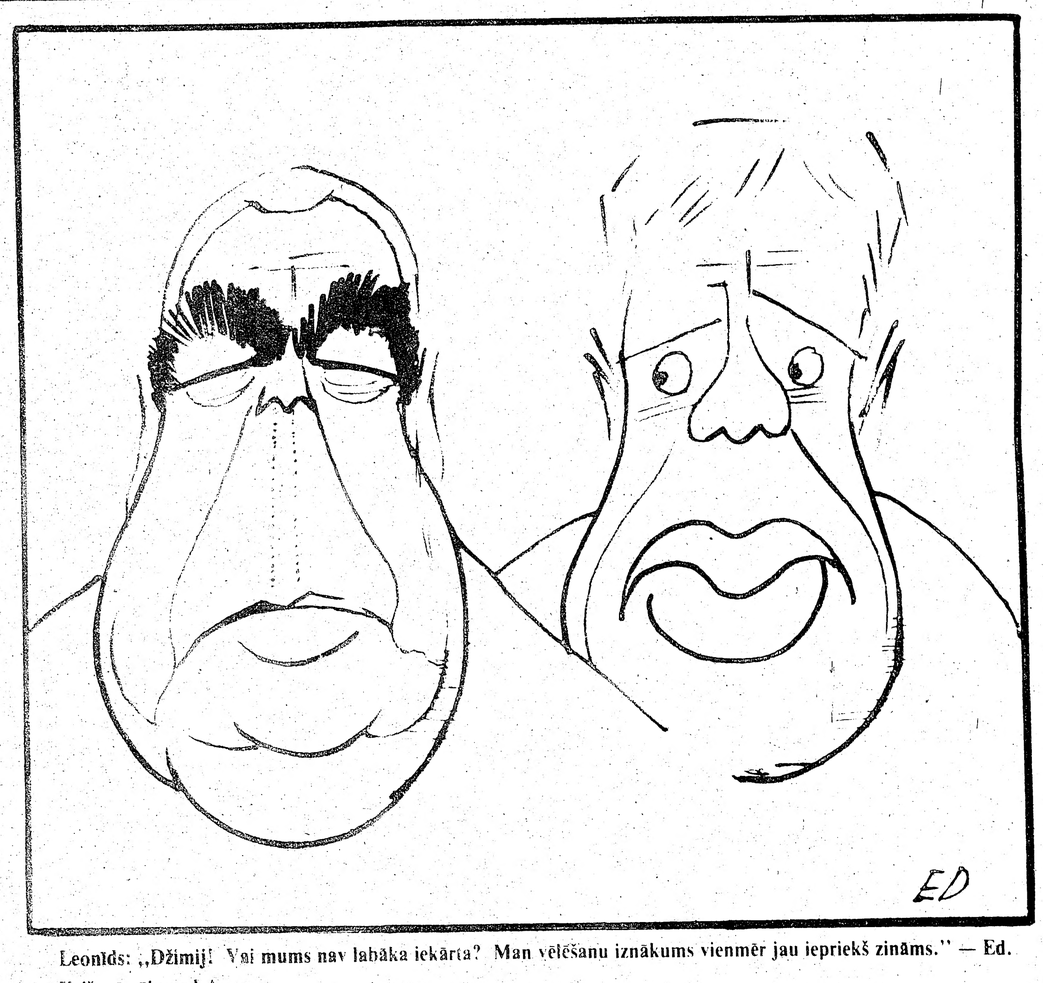

Leonīds: „Džimij! Vai mums nav labāka iekārta? Man vēlēšanu iznākums vienmēr jau iepriekš zināms." — Ed. Keiša zīmējums LA.

Dīvains norādījums

Kādas latviešu organizācijas valdes sēdes protokolā lasāms kāda locekļa norādījums, ka nākotnē daudz nopietnāk jāapsver attiecības ar tautu okupētajā Latvijā un noteikti jāņem vērā un jāveicina tuvāki sakari. Jāpanāk savstarpēja uzticība un jāizbeidz savstarpējie tiesāšanās un apkaunošanās. Latvieši okupētajā Latvijā skumst par to, kā mēs apejamies ar personām, kas iebrauc no turienes, jo viņiem viņu populārie dzejnieki un aktieri ir ļoti svarīgi. Pat kultūras sakari mums nevarētu kaitēt, ja mēs paši to nepieļautu. Čekai visi ieroči būtu jāņemti no rokām, ja mēs skaidri pateiktu, kas sirsnīgi uzņemsim katru latvieti, kas no turienes iebrauc, un tādēļ paši savā starpā nestrīdēsimies.

Šis dīvainais norādījums nācis no tāda vīra mutes, no kuŗa mēs gaidām uzticības darbus latviešu tautas atbrīvošanai no nežēlīgā komūnistu jūga.

Norādījumam sadarboties ar latviešu tautu dzimtenē piekrītu. Vēl jo vairāk ar tiem, kas cieš cietumos un komūnistu vergu nometnēs. Bet mūs aicina sadarboties ar čekas vadīto kultūras sakaru komiteju ārzemēs, kā arī savstarpēji uzticēties tiem, kas sastādīja sarakstus un izveda tūkstošiem latviešu 14. jūnijā un 1949. g. martā uz vergu nometnēm Krievijas jauno pilsētu celšanai. Kā uzticēties tiem, kas ar terroru dzen latviešu tautu vergu jūgā un okupantiem palīdz pārkrievināt un iznīcināt latviešu tautu.

Diemžēl, neviens no kultūras sakarniekiem nevar izbraukt uz ārzemēm, kas nav čekas vairākkārt pārbaudīts uzticams komūnistu partijas biedrs lielajai „Dzimtenei".

Mūs aicina „ciemiņus" silti uzņemt, gaidīt, pat apkampt. Jo iūk, tad čekai būs izņemti visi ieroči no rokām. Protams, mēs būsim kļuvuši viņiem līdzīgi, dubultmeistari ar okupanta politmeistarisko kultūras sēnālām aizrāvuši mūsu jauno audzi un arī tos, kas nespēj atšķirt latviešu tautas nacionālo kultūru no piesārinātās komūnistu saukļu nereālās propagandas.

Kas ir šie tautai tik svarīgie dzejnieki, rakstnieki un mākslinieki? J. Peters...Liepājas kara ostas strādnieku ģimenes trešās paaudzes komūnists, kas nosauc dzejoļi Andr. Pumpura piemiņai „Atriebība" latviešu karavīrus par bauru cūkām.

Vai J. Anerauds: Maskavā labi pārbaudītais čekists, kultūras sakaru komitejas loceklis, uzticīgais okupanta varas pātagas vīcinātājs. Apbraukājot Ameriku lielajā melu virknē „Suverēns" raksta PSR žurnālā „Dadzis" 163 l.p. Vai varbūt pazīstamākie rakstnieki Sudrabkalns, A. Grigalis, Zig. Skujiņš, Laim. Vāczemnieks vai cēlākais no tiem Har. Skuja, kuŗa dzejoļu krājumā „Pavasara poēmas", lasāms Liesmas apgāda 94. l.p. Tēvreize — zemiski apsmieta ticīgo cilvēku lūgšana. Nonievāta reliģija, katrs tēvreizes teikums ironiski izsmiets un sagrozīts līdz nejēdzībai. Ja šajos neķītro vārdu pilnajos teikumos lasāma kristiešu smadzeņu atmiekšķēšana, tad lasītājam rodas jautājums, cik tālu atmiekšķētas paša rakstnieka smadzenes.

Lūk, šie ir daļa no tiem lielajiem dzimtenes kultūras nesējiem, kuŗus aicina atsevišķi trimdas darbinieki uzņemt laipni, lai viņi sētu to pašu saindēto komūnistu ideju ārprātu sēklu mūsu nepiedzīvojošai trimdas jaunatnei.

Arī man ir sakari ar dzimteni, bet tikai ar īsto tautu,

(Turpinājums 18. lp.)

Lasītāju Vēstules

VĒLĒŠANU PRIEKŠVAKARĀ

Tā kā līdz ASV prezidenta vēlēšanām paliek vairs tikai dažas dienas, tad pēdējā laikā starp kandidātiem notiek liela cīņa. Gandrīz nekā cita nedzird ne televīzijā, radio vai laikrakstos kā otra nolikšanu. Parasti ASV prezidenti, kas cīnījušies par palikšanu Baltajā namā, vēlēšanu gadā centušies balsotājiem ar labiem un skaļiem solījumiem, kas vēlāk tiek piemirsti, kļūst neīstenojami (pēc vēlēšanās). Kārters veikli prot izmantot situāciju ar solījumiem, kuŗus nespēs īstenot, jo daudzi iepriekšējo vēlēšanu solījumi palikuši neīstenoti. Cīņa par to, kuŗš būs Baltā nama saimnieks, starp Kārteru un Rēgenu ir sīva. Rēgens nedaudz priekšā Kārteram, bet tas tomēr var mainīties, jo Kārteram kā prezidentam ir priekšrocība. Pieredze rāda, ka prezidents Kārters to sekmīgi prot izmantot. Viņš arī vēršas pret savu pretinieku ar personiskiem apvainojumiem un demagoģiskiem nomelnošanas paņēmieniem cenšas Rēgenu pazemot.

Jācer, ka Amerikas vēlētāji vadīsies no vesela saprāta un ievēlēs par prezidentu, kas ne tikai sola, bet arī dos savai tautai un visai pasaulei drošību un uzvaru pār visu ļauno!

Aleksandrs Zaube Čikagā

IZTAPOŅAS LIKVIDĒ DAINU DIEVU!

Kā zināms, baltu valodās „Dievs" (leišu Dievas, prūšu Deivas) no paša sākuma nozīmēja no indoeiropiešu pirmtautas mantoto gaišās debess dieva īpašvārdu, kā tas vēl šodien redzams latviešu dainās. Baltiešu folklorā vēl nebija sugas vārda „dievs/dieve", bet tie ieviesās tikai pēdējos gadsimtos. Etnogrāfijā tagad pareizi jārunā par senlatviešu debess dievu Dievu.

Šo ŗarpību tagad okupētā Latvijā krievu iespaidā aplami cenšas iznīdēt! Tā Latviešu literārās valodas vārdnīcas 2. sējumā (Rīgā, 1973. g.) mūsu folkloras un dainu īpašvārds „Dieviņš/Dievs" ir nepareizi iespiests ar mazo sākumburtu un atstāts pavisam bez definīcijas.

Latviešu tagadējiem kakla kungiem un pēc krievu šablona senlatviešu dainu īpašvārds „Dievs" būs galīgi — jālikvidē!!

Gregors Smelters
Sidnejā, Austrālijā

KĀ IZLIETOS LIELO NOVĒLĒJUMU

Nupat kāds anonims ziedotājs ALA-i ir noziedojis 1/4 miljona dolaru ar norādījumu izlietot vienu ceturto daļu latviskai izglītībai, otru ceturto daļu ALA Latviešu institūtam, pārējo ALA mērķu sekmēšanai. Jāsaprot, ka ALA latviešu institūts izlietos L.I. mūzeja darbinieku algām, ko atvēra š.g. 5. oktobrī Vašingtonā, draudzes namā. Jāsaprot, ka ALA mūzejs bez apkalpes nevar darboties.

Līdz šim ALĀ ienākušos testamentus no Reinfelda un citiem latviskai izglītībai izlietoja tikai kapitāla augļus „nabadzīgo" vidusskolnieku atbalstīšanai.

Jāsaprot, ka arī lielais nupat ienākušais ziedojums latviskai izglītībai netiks izlietots vidusskolu atbalstīšanai, bet „izbārstīts" stipendijās. Stipendijas nav skolu uzturētājas. Ir arī gremdējoši „viļņi".

Kā otru nenoteiktā rakstura vilni jāmin par $125,000. — V. Sīmaņa greznās grāmatas „Latvija" izdošana, ko uzņēmies subsidēt ALA Latviešu institūts, kas pats izvairās inkorporēties un nostāties uz „savām kājām"...

J. Dimants sr.

LABĪBAS EKSPORTA AIZLIEGUMS IR PAREIZS

Kāds Amerikas kviešu audzētājs raksta (Farm Journal, Oct., 1980): „Amerikāņu patriotisms ir uzturēt labības eksporta aizliegumu uz Padomju savienību. Es daudz neraizējos, cik saņemu dolarus par kviešiem, bet gan raizējos par mūsu nākotni. Mēs dzīvojam 10 reizes labāk nekā mūsu tēvutēvi. Mums jāturpina embargo, lai vājinātu Padomju savienību, u.t.t." Tas ir pilnīgi pareizi!

Amerikāņu militārie speciālisti atzīst, ka Pad. savienība militārā ziņā ir pārāka par Ameriku. Un tas jau ir redzams pašreizējā pasaules situācijā. Pad. savienību nevar uzvarēt no ārpuses, bet gan no iekšienes. Visiem ir labi zināms, ka lauksaimniecība — uzturs ir viņu vājā puse. To labi ir izpratis arī prezidents Kārters, lietojot „grain embargo", lai vājinātu Pad. savienību no iekšpuses. Jau nepilna gada laikā tur radušās lielas grūtības pārtikas apgādē. Arī Polijas grūtības ir tikai sākuma stadijā, un Pad. savienība tur nespēj līdzēt.

Dr. J. Cerbulis, Pa.

IMPRESIONISMA TĒVS

W. M. TURNERS (1775—1851)

No š.g. novembŗa līdz nākamā gada janvārim Ontario mākslas galerija rīko ievērojamā angļu gleznotāja W. M. Turnera darbu skati ar viņa izcilajiem zīmējumiem, akvareļiem un eļļas darbiem. Domājams, ka šis vienreizējais notikums izraisīs dziļāku saviļņojumu mākslas cienītāju aprindās.

Jau aizritējuši vairāk nekā divi gadsimti, kopš dināmiskais Jāzeps Malords Viljams Turners, šis gleznotāju Napoleons, pirmo reizi ieraudzīja dienas gaismu 1775. g. 23. aprīlī. Pasaules vēsturē tas bija nemierīgs periods. Visapkārt mutuļoja sociālu un ekonomisku pārmaiņu viļņi. Fabriku revolūcija vēlās pāri Anglijas pastorāliem laukiem, iespiežot cilvēkus urbāniskā šablonā. Kultūrālā liberālisma liesmas plandījās Francijā, un militārās bungas rībināja pāri Amerikas kontinentam, aicinot uz kaŗu par neatkarību.

Šādā klimatā arī māksla nostājās krustceļos. Klasicisms cīnījās ar romantiĉismu, un impresionisms gaidīja savu kārtu. Galvenais kaujas lauks izvērtās ainava; uz tās plašajām robežām spožu triumfu uzrādīja W. M. Turnera ģenijs.

Šis Londonas bārddziņa neparasti apdāvinātais dēls, praktiski bez jebkādas pamatizglītības, jau 14. g. vecumā tika uzņemts Karaliskajā Mākslas Akadēmijā. Viņa topografiskie zīmējumi drīz parādījās žurnālos. Kaut arī visu mūžu Turners palika vāji skolots vispārējās zināšanās, viņa vizuālais jūtīgums pieauga fainomenāli. 1807. g. (22. g.v.) W. M. Turneru iecēla par perspektīvas profesoru.

Fiziski Turners bija maza auguma ar ,,ērgļa'' degunu. Parasti viņu redzēja ģērbušos laikmetīgā gaŗā mētelī ar melnu cilindru galvā. Viņš bija cilvēks ar kompleksu personību: ārkārtīgi labsirdīgs, bet rupjš un stūrgalvīgs. Reiz vīlies mīlestībā, viņš nekad neapprecējās.

Mašīnu radītais neglītums neatturami tiecās pārklāt Anglijas scēnisko dabu. Tas satrauca mākslas mīļotājus. Auga pieprasījumi pēc ainavu gleznojumiem, sevišķi vietējiem skatiem, kā vēsturiskām ēkām, piemineklļiem, un t.t.. (Vispārējas ainavas varēja apgūt no vecmeistariem!). Vai nu progresa dēļ vai arī izprotot laika garu, Turners drīz pameta precīzo attēlojumu un sāka eksperimentēt ar dabas pārveidošanu. Viņam patika iegleznot vētrainus mākoņus un sabangotas jūŗas. Šī drāmatizēšana it labi patika angļu gaumei, kas aizvien meklēja pēc kaut kā grandioza. Šis stils arī atspoguļoja Turnera iekšējo pesimismu.

Viņš daudz ceļoja un cītīgi skicēja. Eiropā Turners iepazinās ar holandiešu jūras gleznotājiem. Pēdējo ietekmi redzam gleznā ,,Calais Pier''.

Strauji mainīgie laika apstākļi ierosināja angļu gleznotājus attīstīt jaunu gleznieciības stilu, t.s. ,,plain air''. Saulei uz īsu mirkli pašķiŗot mākoņu vālus, pavērās it kā plīvurā tīta aina. Atsevišķi objekti, koki vai figūras saplūda masveida grupējumos. Domājams, ka šis dabas fainomens palīdzēja Turneram sēt pirmos impresionisma principus — tvert bēgošo impresiju, gaismas rotaļas momentu, ārējo iespaidu.

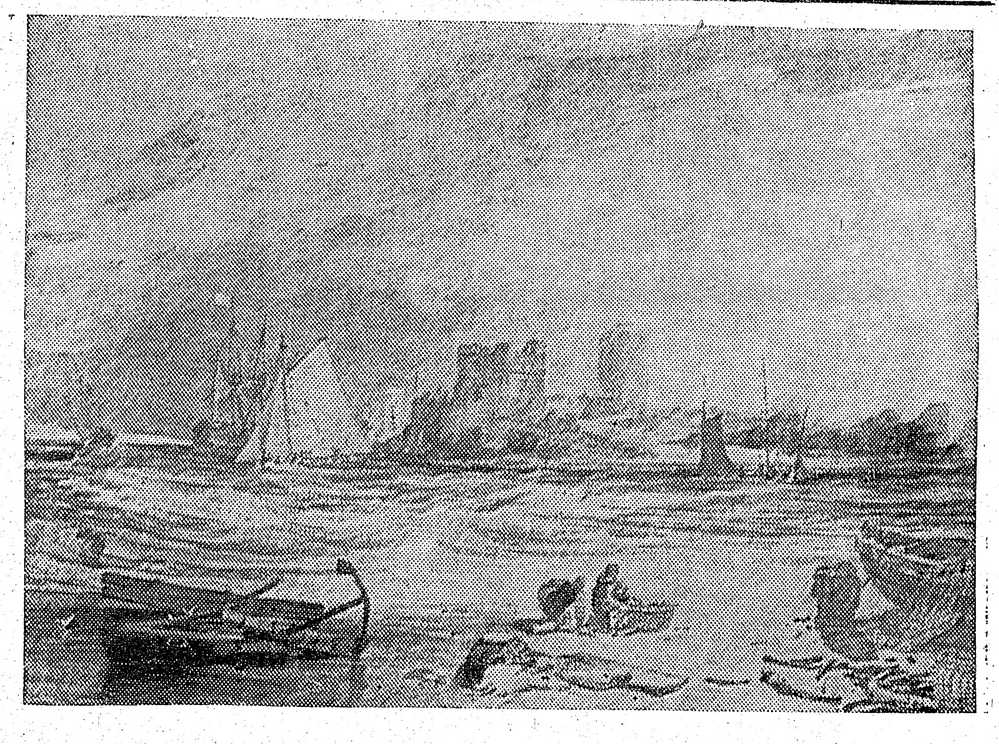

Palaikam Turners pieskārās klasiskās mītoloģijas tematiem, kā ,,The Garden of the Hesperides'' vai arī jūras kauju scēnām, ,,The Fighting Temeraire''. Liela daļa no romantiskā gara, kas viežams viņa gleznojumos, nāk no franču meistara Claude Lorrain, kuŗu Turners apbrīnoja, pat nekautrējās kopēt.

Tā laika izcilais un progresīvais mākslas kritiķis Džons Raskins (John Ruskin) izprata un novērtēja Turnera izcilo mākslu. Visumā kritiķi izturējās naidīgi. Savos pēdējos gados Turners pievērsās atmosfairas, gaismas un krāsu efektu studēšanai. Visaugstāko attīstības punktu viņš, liekas, sasniedza gleznojumā ,,Rain, Steam, Speed''. Man personiski visvairāk patīk ,,Snow Storm''.

Kopsavilkumā Turneru varam apzīmēt par mākslinieku, kas bija studējis dabu ar dziļāku intensitāti kā jebkuŗš cits pazīstams gleznotājs. Viņu var droši apzīmēt arī par visradošāko. Viņš iezīmējās kā vientuļš milzis, mākslinieks bez sekotājiem! Turners arī mira kā vientulis, atstādams turpat ap 20,000 māksliniecisku atvases — darbus, kas vēl tagad liecina par apbrīnojamu talantu. Nožēlojamā kārtā daudzas eļļas ir bojājis laika zobs. Vairums Turnera darbu atrodami Tate jeb National galerijās — Londonā, Anglijā. Cerams, ka daudzi no šiem meistardarbiem šoruden būs skatāmi A.G.O. skatē Toronto.

Mūsdienu perspektīvā, kas sliecas uz nostalģisko, Turnera darbi paveŗ nozīmīgu lappusi. Tie met intimu gaismu uz tā laikmeta pasauli, atklājot dzīvi, kādu vairs nepazīstam, bet nereti vēlamies pārcelties tās idilliskā vidē... Mūsos var raisīties pārdomas par tagadējās eksistences vērtībām — par to, cik maz šodien cilvēki meklē pēc kā izcila, bet miegaini kultivē viduvējību. Varbūt mūsu ,,matter over mind'' civilizācija ir noliegusi svarīgu cilvēces rakstura vilcienu — nepieciešamību pēc milžiem ar intellektu — ,,mind over matter'' individiem. Vakardienas mākslā tāds bija W. M. Turners; šodien, citā frontē, padzirdam vārdu Terijs Fokss. Abi — savos respektējamos veidos — ir palīdzējuši kliedēt cilvēces pelēcīgumu. Kā ar mums — latviešiem?

Elmārs Dambergs

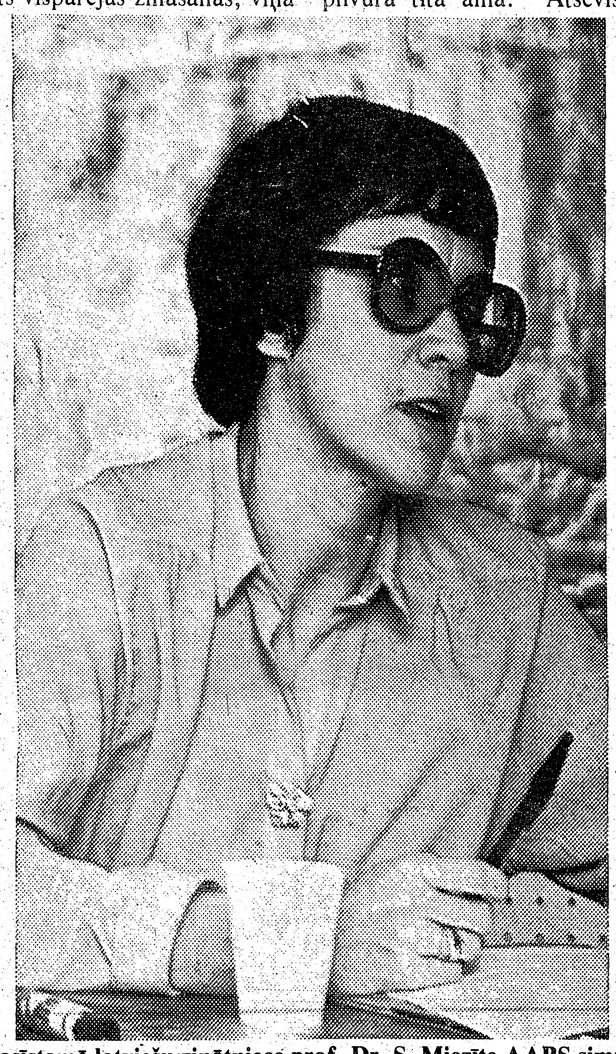

Pasīstamā latviešu zinātniece prof. Dr. S. Miezīte AABS simpozijā Toronto runāja par etniskās identitātes saglabāšanas motivāciju ģimenē, skolā un sabiedrībā.

LNAK DARBINIEKU SARAKSTA KANDIDĀTU AICINĀJUMS VISIEM LATVIEŠIEM KANADĀ

Ja Tava tēvzemes mīlestība un nacionālā pārliecība neļauj samierināties un aizmirst Maskavas noziegumus pret Latviju un latviešu tautu, tad 1980. gada L N A K Padomes vēlēšanās balso par kandidātiem, kas strādā un cīnās

PAR:

— Latvijas un latviešu tautas brīvības atgūšanu

— Nacionālās stājas uzturēšanu Latvijā un tās stiprināšanu trimdā

— Tiešiem sakariem ar tautu bez okupācijas varas atbalstītāju starpniecības

— Latvisko tikumu, latviešu valodas un kopības apziņas ieaudzināšanu mūsu bērnos

— Nacionālā gara un tēvzemes mīlestības izkopšanu skolās un jaunatnes pasākumos

— Sakaru pastiprināšanu ar valdībām un tautām, kas atbalsta mūsu centienus

UN KAS NORAIDA:

— Idejas un darbību, kas neatbilst augšminētiem principiem

— Jebkādu sadarbību ar okupācijas varu vai tās atbalstītājiem un nacionālā gara nievātājiem

— Šim garam svešu un kaitīgu ideju ievešanu vai atbalstīšanu trimdas sabiedrībā

— Nacionālā darba neatbildīgu jaukšanu, trimdas sabiedrības šķelšanu un pretestības mazināšanu pret mūsu valsts un tautas apspiedējiem

— Apzinies savu nacionālo pienākumu, piedalies LNAK Padomes vēlēšanās un balso par kandidātiem LNAK Darbinieku sarakstā!

LNAK SARAKSTA KANDIDĀTI LNAK PADOMES VĒLĒŠANĀM

ALKSNIS, IMANTS
BĒRZIŅŠ, ARVĪDS
BORISS, KONSTANTĪNS
BUDRĒVICS, ALEKSANDRS
GRODNIS, JĀZEPS
JECKALĒJS, HERBERTS
JOMA, ALEKSANDRS
JONĀNE MONIKA
KRONBERGS, TĀLIVALDIS
LEIMANE, INĀRA
LEJIŅA, MIRDZA
LORBERGS, MODRIS
LUKSS, LINARDS
MATĪSA, MILDA
MELNBĀRDIS, IVARS
MEŽAKS, JĀNIS
MIKLAŠĒVICS, VILIS jr.
NĀGELIS, ĒRIKS
NORĪTIS, RŪDOLFS
OZOLS, JĀNIS
OZOLS, LAIMONS
PĀRUPS, EDVĪNS
PREISBERGS, RAIMONDS
PURVA, INTA
RETIGS, ARTURS
ŠĶOBE, ELMĀRS
ŠTEINS, ĀDOLFS
TICHOVSKIS, HERONIMS
VĪKSNE-FOGELE, INGRIDA

A. Sedasdēls

ES ATCEROS...

(3. turpinājums)

No rīta mazs, bet spēcīgs armijas parauga auto jau rauj mūs pa Andoras meža nogabaliem. 1938. gada vasaras beigās te bija plosījusies viesuļvētra, nogāzdama pie zemes veselas egļu audzes, jo sevišķi uzkalnainās vietās. Gadu vēlāk mežu ugunsgrēks bija pārskrējis plašus nogabalus, apdedzinādams gāztos kokus. Vienīgi zemākās un mitrākās vietās uguns izrādījusies nevarīgāka, un tā vēl varēja redzēt arī pasargātas veselīgas audzes. Taču postažas ainu bija vairāk.

Dorāna mežam bija aizaugušas robežas, un reizē ar to uzņemšanu vajadzēja noteikt arī augošā meža kopmasu, kas iekļāvās mana darba degpunktā.

Postīgais ainojums mežā nomāca garastāvokli. Aiz jūdžu tūkstošiem tumsā atstātās mājas. Tikai ar citu nelaimi.

Mežzinis Manselis, cieši satvēris stūri, ko spēcīgi raustīja nelīdzenie meža ceļi, drūmu balsi stāstīja, kā viņa mājām briesmīgās izbailēs gaŗām aulojušas stirnas, bēgdamas no meža ugunsgrēka. Vai šo skaisto meža dzīvnieku liktenis nebija rada mūsējam? Bet šīs posta piemeklētās dzīvības pārvietojās uz citiem novadiem tai pašā zemē, lai paglābtos no nāves. Mums vajadzēja saraut saites ar dzimteni un nesties nezināmu jūdžu tūkstošos.

Braucienā bieži nācās apstāties, lai attīrītu ceļu no apdegušiem kokiem var arī izzāģētu spraugu mašīnas platumā. Biedēja neparastais klusums sapostītajā dabā. To ik pa gabalam ieplēsa mūsu trešais līdzbraucējs. Liels, pinkains, nenosakāmas sugas suns Hektors. Izlēcis no mašīnas, viņš nozuda priežu pudurī vai arī skriedams uz atsevišķi augošu koku. Slaidām, mīkstām skujām un sveķainu elpu pusdienas saulē.

Manselis stāstīja, ka Hektoram mežā sevišķs uzdevums: sadzīt pēdas priedi postītājam ezim ar gaŗām atskabargu adatām. Šis četrkājis kaitnieks parasti uzrāpjas koka galotnē un grauž mizu, tā liekot kokam iet bojā. Ar šo postu cīnījās vairākas Jaunanglijas pavalstis. Jo sevišķi nelaime bija dziļi ielauzusies Andoras mežā.

Šo dīvaino medību norisē Manselim bija sava rīcības kārtība, un to viņš ieturēja katru reizi. Iebraucot mežā, palaida Hektoru, samazināja ātrumu un uzmanīgi klausījās. Tikko suns ierējās, Manselis apstādināja mašīnu, strauji izlēca un tad devās skriešus virzienā, no kurienes bija ierējies Hektors. Arī man vajadzēja izsekot medībām, kas atkārtojās pat vairākas reizes dienā, kad notika izbraucieni.

Hektors, uzodis eža pēdas, tās sadzina līdz kādam kokam, apstājās un, nemierīgi riedams, gaidīja mūsu ierašanos. Ar manierīgu veiklību Manselis izrāva pistoli no maksts un, notēmējis uz koka vainagā saredzamo tumšo kamolu, izšāva. Lodes trāpīts, ezis, kūleņodams no zara uz zaru, krita lejup. Hektors smilkstēdams izsekoja šai kustībai, un kad dzīvnieks nogāzās zemē, suns ar lielu izsalkumu metās virsū upurim. Taču atskabargainās adatas lika tam tikpat strauji atkāpties. Bet tad iejaucās Manselis, uzšķērda dzīvnieku, izplēsa no tā krūšu gabalu un pameta sunim, tā atalgojot viņa pūles. Valsts maksāja par ik iznīcināto ezi, un trofejas pierādījumam nodērēja nogriezta eža virslūpa, ko Manselis it veikli paveica lielās pieredzes dēļ.

Man šīs medības nepatika, jo tās noteica suns. Katru reizi, braucot mežā, vispirms vajadzēja apmierināt viņa izsalkumu, nošaut pa ezim, un tikai tad varēja sākties kārtējais darbs. Tā bija noteikta nepieciešamība, lai pasargātu mīkstskujainās baltās priedes no bojā ejas. Šie koki lielāko tiesu bija izauguši izdegušo farmu platībās, sava vērtīguma dēļ kopti un sargāti, līdz aizsniedza izdevīgāko izmantošanas vecumu.

Ežu medības šķita Manseļa pienākumu pirmajā vietā. Varēja gadiem pa zemi vaļāties vētras lauzti vai izgāzti koki, kas jau pēc pirmās vasaras pārvērtās sausā aizdedzē mežu ugunsgrēkam. Balto priežu plosītājs to novilka pēdējā vietā.

Citu reizi Hektors piestāja milzu ozolam ceļa malā, ilgi ošņājās un riedams riņķoja ap stumbru. Zemsedze ap koka saknēm bija nomīdīta, bet ozola miza iebrāzta. Apkārtnē no Kanadas mežiem bija iemaldījies milzīgs lācis, lai nepamanīts gūtu labsajūtu, berzējot augumu gar ozola stumbru. Vēlāk šo milzi atrada pakritušu Aukstavotu ezera krastā. Laikam jau mednieka šāviens bija pārtraucis viņa klejotāja gaitas.

Ik rītus Manselis mani noveda mežā, pa ceļam skatīdams darāmo darbu. Šie braucieni cauri uguns un vētras postažai uzrausa baiguma sajūtu, kas man piestājās visu dienu, vienam strādājot Andoras mežos. Pirms sākām no uguns paglābušos audžu robežu un koku masas uzņemšanu, man vajadzēja apstrādāt kādu platību, kur savvaļā draudzīgi bija iesējusies egle, augdama bērza paēnā. Lai nu pašķirtu tai iespēju labākai augšanai un attīstībai, katru jauno smuidro bērziņu vajadzēja nocirst. Lielā kaudzē sakrita viņu baltie augumi ar smaržīgo lapotni. Bija tā kā žēl, taču Manseļa rīkojums prasīja šādu rīcību. Manī uzrausās sajūta, ka esmu it kā līdzībā ar meža ugunsgrēku, kas nešķiro zaļo dzīvību, bet to negausīgi noposta un iznīcina ar savām karstajām mēlēm...

Manselis, šķiet, pauda apmierinātību par manu darbu. Paslavēja, likās, arī uzticējās. Taču īsti tam neticēju.

Kādā maija pēcpusdienā, kad darba laiks tuvojās beigām, iztālēm sadzirdu auto bubināšanu: Manselis katru dienu mani pēc darba veda uz mājām. Pēkšņi iestājās klusums. Varbūt Hektors atkal bija pamanījis savu upuri? Bet arī tas neierējās. Varbūt izsekošana manam darbam? Varbūt Manselis domāja, ka es savā vientulībā dažu stundu nosēdu uz bērziņu kaudzes?

(Turpinājums sekos)

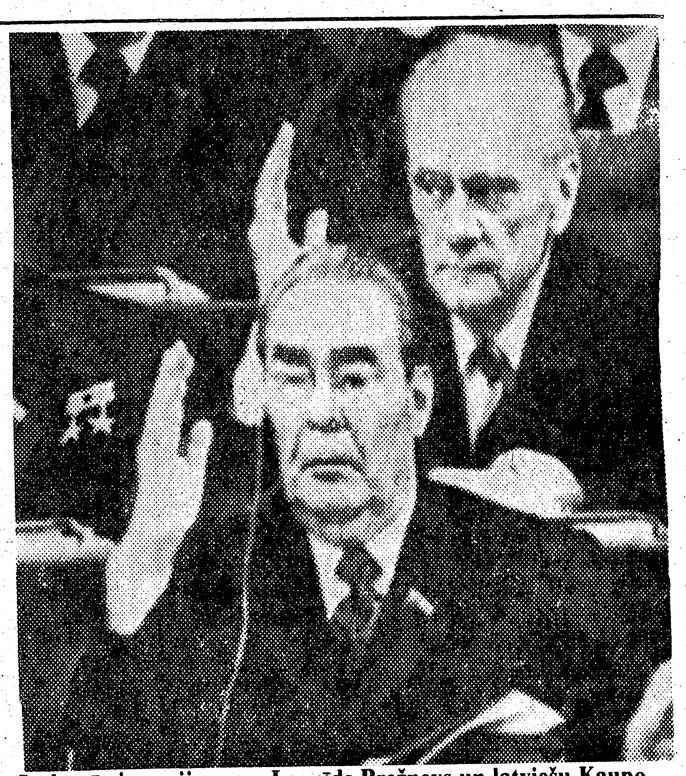

Sarkanās imperijas cars Leonīds Brežņevs un latviešu Kaupo — tautas nodevējs — polītbiroja loceklis Arvīds Pelše Augstākās padomes sesijā Maskavā.

Rita Jaunzeme

GULAG 232 — 12

(Trešais turpinājums)

Otrā dienā mūsu grupai vajadzēja iet vēl kādu gabaliņu, kur apkārt bija tikai mežs. Apstājāmies meža vidū, kur bija uzstādītas apaļas brezenta teltis. Iekšpusē bija no dēļiem sasistas nāras, kas kalpoja guļas vietām. Vidū divas mucas — viena apkurei, otra dabiskām vajadzībām.

Naktī durvis aizslēdza. Tā kā tanī apgabalā jau augusta mēnesī sasala zeme un uzsniga sniegs, mēs ļoti cietām no aukstuma. Naktīs mati piesala pie telts sienām. No šīs vietas mūs izvāca drīz. To aizņēma no Volgas apgabala atvestās vācietes, ko sargu un suņi neapsargāja. — Mūs pārsūtīja uz Gulagam iekārtotām vergu nometnēm. —

Bijām aizsūtīti „Vjetlagā Nr. 232", kuŗam bija 16 nodaļas. Zona te bija ar divrindu dzeloņstiepļu žogiem, 15 kārtu augstiem un slīpi zonas iekšpusē 5 kārtas; ar sargu būdām stūŗos un stipru starmešu gaismu. — Mūs novietoja barakās, katru dzimumu atsevišķi. Barakās bija divstāvu lāvas, sasistas no dēļiem, kas kalpoja guļas vietām. Uz lāvām bija netīri, nepasakāmas krāsas maisi, uz kuŗiem mēs gulējām. Katrā barakā bija ievietoti 100—120 cilvēki. Pret apakšējās daļas lāvām bija četri mazi lodziņi. — Ziemās barakas vidū dega tumša lampiņa. Apsildīšanai barakas vidū stāvēja skārda krāsniņa. Barakas bija ļoti netīras, tumšas, zemas. Ja apakšējās lāvās gribēja apsēsties, tad galva atdūrās augšējo lāvu dēļos. Ja apsēdās uz augšējās lāvas, galva atdūrās griestos. Barakas, un drīz vien arī mēs, bijām utu pilnas. Blakšu barakās bija tik daudz, ka naktīs seju un galvu vajadzēja apsiet ar kādu drēbi, jo blaktis līda pat ausīs un nāsīs. —

Latvietes barakā izvietoja uz augšējām lāvām un tā, lai no abām pusēm blakus gulētājas būtu krievietes. Tās lielāko tiesu bija zagles, kriminālistes. Viņas tad mums nozaga pēdējo, kas vēl kādai bija palicies no līdzi paņemtā. Pat mazo gabaliņu maizes, ko mēs gribējām saglabāt rītam, ēdot to brokastīs (maizi deva vienu reizi, vakaros), zaglenes pa nakti nozaga. Bijām spiestas maizes gabaliņu ietīt drēbītē un piespraust pie krekla uz krūtīm, lai pasargātu no nozagšanas. Roku un sejas mazgāšanai barakas priekštelpā bija no dēļiem sasista sile. Ziemās tā vienmēr bija aizsalusi. Varēja tikai izlietot sniegu roku un sejas notīrīšanai. — Uz pirti mūs veda reizi divās nedēļās. Izsniedza katrai ķipi (apmēram pus spainis) silta ūdens un tējkaroti zaļo ziepju. Kā varēja ar to nomazgāties, sapratīsit. Kamēr mēs mazgājāmies, virsējās drēbes tika nestas karstuma kamerā, lai iznīcinātu utis. Atvieglojums bija jūtams no tā tikai dažas dienas. Līdz nākošai pirtij mēs bijām tik pat utainas kā iepriekš. — Veļu mainīja tikai tad, kad gājām pirtī un bez kādas atšķirības, kas šo veļu bija iepriekš valkājis. Atejas vieta bija no barakas kādus 150 soļus — zemē ierakta bedre, *kuŗai pārlikti divi dēļi, un* no dēļiem sasista būda. Ziemās šai būdai bija apgaismojums — mēness. Ziemās bija labāk, jo viss bija sasalis, bet vasarā briesmīga netīrība, smirdoņa un mušas. Ziemās gan bija tas sliktums, ka mēs jau bijām galīgi novājējuši, ķermenis bija atslābis, vajadzēja kaut cik apģērbties, lai tādā aukstumā ietu un pa nakti, ne tikai vienu reizi... Tamdēļ kamēr nokļuva attiecīgā vietā, bija jau par vēlu..

Mēnešus divus mums no apģērba neko nedeva. Vajadzēja iet darbā ar to, kas pašām bija līdzi paņemts. Ne es viena biju ar nepiemērotu apģērbu. Tamdēļ notika apsaldēšanās un saslimšanas. Tad sāka izsniegt aukstām ziemām piemērotus apģērbus — vatētas bikses, „fufaikas", „valinkus" un ausainas cepures. Visi šie apģērba gabali bija veci un arī netīri, salāpīti. Valiņkiem pat bija deviņdesmit deviņi ielāpi, — tamdēļ tik smagi. Varēja domāt, ka šie apģērba gabali nāca no frontes, jo bija redzami asins traipi.

(Turpinājums sekos)

Kad jāizšķiras starp diviem lozungiem (holandiešu humors).

Ērģeļnieku dienas Bostonā

Ērģeļu dienu dalībnieki Bostonā. Foto. O. Akmentiņš

Tās notika laikā no 10. līdz 12. okt. Bostonā, Trimdas draudzes sabiedriskā namā un baznīcā, bet koncerti vēl 2 amerikāņu baznīcās, kur lielas ērģeles un iespējams ierasties lielākai publikai. Pirmo reizi amerikāņu draudzes koris dziedāja divas dziesmas latviešu valodā. Uz ērģeļu dienām bija ieradušies 26 ērģelnieki no ASV austrumu piekrastes no Toronto, Hamiltonas līdz Vašingtonai. Ar savu klātieni reto latviešu garīgās kultūras demonstrāciju pagodināja Latvijas sūtnis Vašingtonā Dr. A. Dinbergs.

10. oktobrī atklāj E. Dzelzkalēja sakārtoto izstādi ar kādiem 160 eksponatiem — grāmatām, retiem foto attēliem, kopijām no laikrakstiem vai citām publikācijām, kur parādās ērģeles vai to mūzika, vai arī pats komponists un ērģelnieks, aizejot tālā pagātnē pie Bētiņa un nobeidzot ar Graubiņu. Izstādi atklāja PBLA KF priekšēdis, kas reizē ir arī šo dienu idejas autors. Vispirms runāja LPB priekšnieks O. Akmentiņš, kas raksturoja bostoniešus kā pionierus, līdzīgi amerikāņiem, dodot arvien jaunas idejas pārējām latviešu kolonijām. To rāda mūsu pagātne ar Zīberga dzīves laiku un tagadne. Šādas izstādes mums bijušas gan par Raini un Aspāziju, Poruku, gan Kronvaldu, Ausekli un Ulmani un daudz citas. Tās viss atrasts bagātajās latviešu bibliotēkās Bostonā un amerikāņu antikvāriātos un archīvos.

Runātājs arī pieminēja, ka viņam bijis gods apsveikt Nobeļa premijas laureātu poļu trimdinieku dzejnieku Česlavu Milošu. Bet ir arī bostoniešiem ēnas, un tās ir: mēs iegādājāmies pirmos namus Bostonā, mēs arī esam pirmie, kas no tiem atbrīvojas. Mēs dodam arī lielāko kredītu padomju kultūras apmaiņā, uzņemdami Rīgas sakaru komitejas sūtītos aktierus, un dodam par tiem labākās atsauksmes presē. Jāatzīmē, ka pēdējie vārdi daudziem neesot patikuši... L. Reiters cildināja numizmata E. Dzelzkalēja ilgo darbību Bostonā, ar izstādēm veicinot latviešu kultūras propagandu.

Par reto skati paskaidrojumus deva E. Dzelzkalējs un jautāja sabiedrībai, kāpēc ērģelnieks šodien aizmirsts. Mēs foto attēlos redzam mācītāju un viņam blakām draudzes priekšnieku, bet neredzam ērģelnieku. Katrs dievkalpojums sākas un beidzas ar ērģeļu mūziku, arī mūsu dzīvē — kristībās un bērēs, nevar iztikt bez ērģelēm. Agrākos laikos ērģelniekam bijušas daudz lielākas tiesības, viņš bijis tuvākais palīgs mācītājam, varējis kristīt bērnus un izdarīt apbedīšanas. Jācer, ka pēc šīm dienām ērģelnieks būs atkal savā vietā un godā.

Nākamā dienā sekoja oficiālā atklāšana. Uzrunu teica ALA priekšnieks J. Riekstiņš. Sekoja interesantas, bagātas dienas ar referātiem par latviešu ērģeļu mūziku (Gunta Plostniece), ērģeļu vēsturisko attīstību (Anatolijs Bērzkalns) un ērģelnieku profiliem (Imants Sakss). Tie visi pavēra vērtīgas lappuses mūsu un pasaules kultūras dzīvē, jo cik gan ir tādu, kas īsti zina, kā ērģeles reizēm „nīkojas" un neskan. Lielākās ērģeles ASV ir Atlantic City, bet Latvijā — Liepājā, Trīsvienības draudzes baznīcā. Bija iespiestas impozantas programmas latviešu un angļu valodā, uz vāka Doma baznīcas ērģeļu greznais attēls, mākslinieku biografijas un attēli. Notika arī ērģelnieku seminārs, ko vadīja māc. I. Gaide. Jaunā ērģelnieku paaudze visumā strādā amerikāņu un kanadiešu draudzēs.

Tā kā pirmo reizi trimdā pulcējās latviešu ērģelnieki, redzēja gan vecas, gan jaunas sejas. Tie, kas nebija varējuši atrast aizstājējus, bija spiesti sestdienas vakarā atstāt sarīkojumu un lidot mājās, lai veiktu savu ērģelnieka pienākumu baznīcā. Citādi būtu visās latviešu baznīcās ērģeles klusējušas.

Lielākais bija reprezentācijas kongress Trinity Church. Tas bija pieejams arī citiem. Uz to bija aicināti arī Bostonā akreditētie konsuli, kā arī informācija presē. No Vašingtonas bija ieradies Latvijas sūtni: Dr. Anatols Dinbergs un abās valodās teica īsu uzrunu. Mūsu trīs izcilās ērģelnieces — Dr. Ingrida Gutberga, Anita Rundāne un Ilze Akerberga piedalījās ar spīdošu spēli.

Nākamā dienā latviešiem vajadzēja piedalīties Pirmās un Otrās baznīcas junitāriāņu dievkalpojumā, kur ērģeļu koncertu sniedza Anita Rundāne. Viņas virtuozitāte ar šo milzīgo instrumentu sajūsmināja arī amerikāņu publiku, bet latviešus savukārt divas dziesmas: „Kungs uņ Dievs" (T. Ķeniņa) un „Un tā Kunga mūsu Dieva" (E. Melngailis), ko nodziedāja amerikāņu draudzes koris profesionālā līmenī. Par to pateicība pienākas Ilzei Lamontei, kas koristiem divas nedēļas mācīja latvisko izrunu.

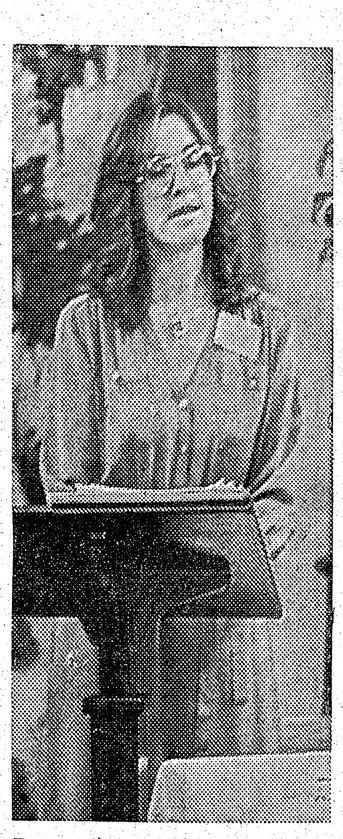

Par ērģeļu mūziku referēja Gunta Plostniece no Filadelfijas. Foto: O. Akmentiņš

Trešais koncerts notika Trimdas draudzes dievnamā. Tas bija pārpildīts līdz pēdējai vietai, piedaloties ērģelniekiem Dr. Karīnai Gutbergai, Imantam Mežaraupam (Filadelfija), Vilnim Cieminam (Klīvlande), Līgai Zemesarājai (Klīvlande) un Rutai Āzei (Toronto). Bija dzirdamas arī modernas ieskaņas ar tautasdziesmu motīviem, īpaši Mežaraupa kompozicijas, kas bija pirmatskaņojumi. Ar solo priekšnesumiem piedalījās māc. Ivars Gaide (Toronto) un Gunta Plostniece (Filadelfija).

Vijoles solo spēlēja Līga Mežaraupa, brāču — Daina Mežaraupa, bet stabuļu kvintetu Oskars Ozols, kuŗa vienībā visi pārējie, atskaitot Juri Menki, ir cittautieši. Ozola kvintets darbojas jau vismaz četrus gadus un pieteicis savu eksistenci, līdzīgi otram mūzikas ansamblim — Kolibri, kas šoreiz neuzstājās. Šie divi ansambļi ir liecība, ka latviešu mūzika vēl te ilgi skanēs. Visi koncerti ir ieskaņoti lentēs Latviešu mantojuma fonda rīcībai, tā ka tos kādreiz dzirdēs arī pa radio.

Svētdienas vakarā māksliniekus ērģelniekus sumināja rīcības komiteja, katram teicot kādu atzinīgu vārdu un pasniedzot ziedus. Visu Bostonas draudžu dāmu komitejas bija gādājušas par uzkodām. Izskanēja balsis, ka nākamās ērģeļu dienas jārīko Toronto pēc diviem gadiem. Cerēsim, ka tā arī notiks.

Osvalds Akmentiņš

Skaista Ziemsvētku dāvana ikvienam

Janīnas Babres

BRĪNIŠĶĀ ZVAIGZNE

Ziemsvētku stāsti,
Pasakas, leģendas un dzeja
ANŠA BĒRZIŅA ILUSTRĀCIJAS

Cena: ASV $7.00
Kanadā $8.00, plus pasta izd., $0.80

Grāmata dabūjar a latviešu grāmatu galdos vai ar autores autografu: 5430 16th. Ave. North, St. Petersburgs, Fl 33710.

Dr. Arveds Alksnis

HIPOKRATS SPĪLĒS

Ar šo apgāds DAUGAVAS VANAGS nodod lasītājiem pirmo latviešu leģionāru ārsta grāmatu; būdams Latvijas universitātes docents, valkādams leģionāra uniformu, kā ārsts viņš izglābis simtiem mūsu karavīru dzīvības gan Rīgā, ganVācijā.Grāmatā ļoti daudz materiāla par krievu laiku, vācu gadiem, universitāti, ārsta darbu leģionā un paša personiskām pieredzēm. Viņš traģiku un drāmu ir ļoti skaisti ietinis interesantā humorā, tā padarot lasāmvielu ļoti saistošu par jaunajai audzei maz pazīstamu temu.

Grāmata aptver 322 lappuses. Glīti iesieta ar māksl. Zuntaka darinātu vāka zīmējumu — cena $15.50. Pasūtināma: DV grāmatnīcā, 491 College Street, Toronto, Ont. M6G 1A5.

ČIKAGA

● ALT Vašingtonas ansamblis ar K. Goldoni komēdiju Divu kungu kalps 11. oktobrī viesojās Čikagā. Šī bija režisora Osvalda Uršteina piecdesmit gadu skatuves darbības jubilejas atceres izrāde. Izrādi ievadija jauka mūzika, kas reižu reizām piemēroti turpinājās arī vēlāk izrādē. Titullomu tēloja pats cienījamais režisors. Visi aktieŗi teicami iejutušies savās lomās un spēlēja viegli raitās kustībās ar labu valodas intonāciju. Kostīmi un dekorācijas pēc gleznotāja E. Dajevska meta. Dekorāciju maiņas notika interesanti, teātrāli, publikas skatiem netraucēti, — tikai pavelkot aizmuguras dekorācijas, radās cita aina jaunā gaismā. Viss ritēja vislabākā saskaņā.

Zālē katrā vietā nav vienāda akustika. Dažu aktieŗu paklusu, vai steigā izrunātais teksts nebija tik labi katrā vietā katram saprotami sadzirdams. Citādi izrāde atstāja teicamu iespaidu. O. Cakars bija rūpējies par tumši sarkanām rozēm, ko meitenes pasniedza režisoram un pārējiem teātŗa darbiniekiem. Apsveikuma runu teica Latviešu biedrības priekšnieks V. Vīksniņš. Apsveica arī Čikagas mazā ansambļa režisore Māra Antēna un daži citi.

Valentina Auguste

Biruta Senkēviča

SAULES MEDUS

Rudens saule šovakar
ir bieza —
tirais viršu medus,
kuŗā mērcas bērzu lapas.
Zeltaini vizot, tās tek
pa zariem un stumbru,
čaukstot sapil rūsganā zālē,
izplūst starp kokiem,
svēšādi sārtojot visu,
kas vasarā palicis lapu ēnā:

Mūam pelēkie, raupjie stumbri
šovakar izriesušies slaidāki
saules peldē.
un ābeles savās pazarēs
pēkšņi parotaļājas
ar krāsu kamoliem.

Es gribētu nobristies
pa šo salmu medu
kā bite ar basām kājām,
un satecināt rudens
sauli dvēselē.

☆

LidijaLideka-Norīte

TAVS GARS

Vai drūpošās katakombās
mājo tavs gars?
Seno kristiešu kapenēs,
kur akmenī iekalts
neizsakāmi tuvs,
reizē netveŗams
liesmo saules un zemes vārds.

Vai dievnamu altāŗa gleznās
pavīd tavs gars?
Kur svētais eņģelis Michaēls
pateicības dienā
dievībām par godu
pilnbrieda vārpas svētī.
Vai bēgošas ūbeles lidojumā
stindzis tavs gars?
Vecmeistara iemūžināts
spalgs dabas kliedziens —
mūžības atklāsmes
tūkstošgadu mirklī.

☆

Edvarts Tūters

POSTA PUĶE ZIED

Izkaltusi nora.
Sveša putna balss.
Velti skaitu soļus —
Nav vēl trimdai gals.

Dvēsele sen gaida
Saukt vai nenāks kāds,
Kāds no Vidzemītes —
Kam ir spēka vārds.

Kāds, kas zin, ko vēlas
Bēglis trimdinieks,
Kam jau gaŗus gadus
Matos gūlies sniegs . . .

Klusē spēka balsis.
Svešais putns dzied:
„Tavā Vidzemītē
Posta puķe zied."

ŅUJORKA

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Ziemeļu novada dāmu komitejas rīkotā Miķeļa tirgūs atlikums šogad ir ap 3000 dolaru, kas arī krietni lielāks kā citiem gadiem.

● Ņujorkas katoļu draudzes sarīkojumā 4. oktobrī priekšnesumus izpildīja Irisas Treijas trio, ģitaras pavadījumā nodziedot astoņas dziesmas. Izlozēja vairākas gleznas un citus dāvātus priekšmetus. Spēlēja „Amor" deju orķestris.

Vk

(173. turpinājums)

„Vai ticat, ka Latvija kādreiz kļūs brīva?" vaicāju, kad sniedzām rokas atvadām. Blaus paraustīja plecus: „Atcerieties, ko jums teicu par vienotu Baltijas valsti."

Ar to beidzās Zviedrijā mītošā vēsturnieka samērā saistīgā saruna. Piedevām vēl pāris piezīmju. Svarīgi, ka Blaus pēc daudziem pārdzīvojumiem Krievijā apsvēris, ka visa Baltija kopā būtu gan nopietns spēks pret krieviem. Bet šo rindu autors nedomā, ka katrā ziņā bija nepieciešama viena pati apvienota Baltijas valsts. Pēc Pirmā pasaules kaŗa Dienvidslavija, kas bija „mākslīgi" izveidota no Serbijas, Kroātijas un Slovēnijas, ar pūlēm turējās kopā , un vācieši šīs kopvalsts atsevišķo tautību pirmos burtus SHS tulkoja ar humoru „Sie hasse sich" — viņi ienīst viens otru. Nebija arī stipra Čechoslovakija, vai senākos laikos Austroungārija. Turpretim smagus kaŗus iztu-rējusi atsevišķo tautu, angļu un franču vai angļu un amerikāņu „sirsnīgā antante". Ja 1934. gadā visas trīs Baltijas valstis ieceltu pa enerģiskam komisāram vienības nodibināšanai, tad tā tiktu viegli īstenota. Ieroču iepirkumi, kā fakti liecina, vēl bija iespējami 1935, vai pat 1937. gadā. Līdzekļi bija, ja atmestu vairākus projektus. Protams arī starptautiskajā politikā tad ar mums rēķinātos.

KĀ KRIEVIJĀ TIRGOJĀS AR RĪGAS PATAFONA PLATĒM

1920. gadā emigrējušais mazās skatuves artists ,savā laikā diezgan populārais Aleksandrs Vertinskis (miris 1957. gadā Ļeņingradā), iepazīstināja rietumu pasauli un Tālos Austrumus ar krievu romancēm, folkloru, pašsacerētām balādēm ļoti izsmalcinātā priekšnesumā. Tūdaļ sākās viņa dziesmiņu ieskaņošana patafonam ASV, Kanadā un Austrālijā.

Krievu vieglā, sentimentālā, bet tomēr mākslinieciskā mūzika guva daudz piekritēju. Radās Vertinska atdarinātāji un sekotāji, to vidū talantīgais Pēteris Leščenko, kas pilsoņu kaŗa beigās dienēja Baltajā armijā. Piespests bēgt no dzimtenes, viņš aizmaldījās romantiskajā čigānu zemē, bieži krievu dzejnieku pieminētajā Rumānijas Besarabijā, kur sāka uzstāties kā restorānu dziedātājs, viņam bija labskanīgs tenors. Vēlāk viņš atklīda uz Rīgu, un te citu darbu starpā iedziedāja plati „Brūnirudās pīnes" jaunajai skaņu plašu firmai Bellakord. Tā bija izlaidusi dažādas plates, pa lielākai daļai Oskara Stroka fokstrotus un tango. Te Leščenko nāca kā saukts. Īpaši viņa dotumiem Stroks komponēja „Melnās acis", „Mīlas vīnu" un citus vieglus gabalus. Šos ražojumus pieprasīja visur dažādās zemēs, kur dzīvoja krievu emigranti. Nelielā skaitā tie esot kļuvuši pazīstami arī Krievijā.

Pieteicās vēl citi autori. Jau pirms revolūcijas pazīstamais baritons Jurijs Morfesi iedziedāja: „Savu mīļo pazīstu pēc gaitas", Donas kazaku koris izpildīja „Mīlu šņabi es, bet arī alu". Pat padomju komponists Utjosovs ieinteresējās par Rīgas centru, jo „plašajā dzimtenē" pēc „budžu" miljonu iznīcināšanas bija radusies prasība pēc jautrības, viegluma un humora. Utjosovs uzdrīkstējās, nerēķināties ar politiskām vajadzībām, izpildīt emigrantu mūziku: Oskara Stroka tango un Leščenko dziesmas „Zilo rapsodiju" (Geršvina virsraksts!) un „Pie patvāŗa sēžu ar Māšu."

Tā tas gāja līdz pat Latvijas okupācijai 1940 gadā. Ceļojošie artisti un mūzikanti, kā jau kustīga aroda cilvēki, gandrīz visumā bija paspējuši laikā atstāt mūsu dzimteni. Kā visa Latvija, arī Bellakorda plašu rūpnīca palika iebrucējiem pilnā darba kārtībā. Nekavējoties tā tika nacionālizēta, nosaucot par „Rīgas valsts patafona plašu rūpnīcu".

Kas notika ar krievu mūzikālo mantojumu? Tagad sākas pati saistīgākā daļa.

Jau dažus gadus priekš kaŗa sākuma Ļeņingradā tika nodibināta „Patafona plašu eksperimentālā rūpnīca" ar uzdevumu izgatavot plates ar mūziku un dziesmām no ārzemju un pašu mājas filmām. Direktors bija veikls mūzikas veikalnieks Zaikins. Tam pēc okupācijas uzdeva steidzīgi braukt uz Rīgu, un visu buržuju laikā izgatavoto materiālu, matrices un gatavās, vēl nepārdotās plates nogādāt uz Ļeņingradu.

Tā arī notika. Zaikins rūpnīcā no matricēm strādnieki sāka iespiest jautrās un vēsmīgās plates nebja nekā „sociāli vērtīga", bet raksturīgas „pilsoniski kapitālistiskas jūtas".

Izrādījās, ka vieglo „nerevolūcionāro" mūziku vēlējās dzirdēt padomju augstākie ierēdņi un viņu ģimenes locekļi. Šā izlaiduma plates par godu viņu iecerētājam, sauca par „zaikām" (vārdu spēle: zaiknutjsje nozīmē atraugāties, stostīties). **rikas."**

Kad kontrole nebija vairs tik stingra, „cecha" strādnieki sāka iespiest jautrās un vēsmīgās plates arī pašu vajadzībām. Augstākie „organi" pret „blatu" — kukuli, dabūja arī savu tiesu.

Kad Zaikinam likās, ka nekādas briesmas vairs nedraud, viņa vēriens kluva plašs, kā jau īstam komersantam pienākas. Viņš pazina daudzus mūzikāliju veikalu direktoriem, ar kuŗu palīdzību organizēja savu privāto noietu. Diezgan drīz tie kļuva lot bagāti līdz ar Zaikinu. Pēdu slēpšanai uz platēm līmēja Rīgā nozagtās latviešu tautasdziesmu etiķetes. Plates „zem rokas" izgāja arī mazākiem ļaudīm, kas bija produkcijas tuvumā.

Intensīvi lietojot, liela daļa plašu bija nospēlētas. Tad organi nosprieda, ka klients nobriedis." Zaikinu apcietināja kopā ar līdzzinātājiem. Visu viņa mantu konfiscēja, „strādnieku un zemnieku valsti" padarot bagātāku par dažiem miljoniem. Viņš gāja bojā Gulagā — bet viņa „atraugas" ar tango, fokstrotiem, romancēm dzīvo krievu tautā vēl šodien, kā stāsta kāds nesens izceļotājs no Padomju Savienības.

Bijušais Bellakorda īpašnieks Helmars Rudzītis sniedz šādas papildu ziņas par skaņu plašu rūpniecības sākumiem Latvijā:

„Leščenko pazinu labi, bija jauks cilvēks. Viņš iedziedāja mums daudzas plates, un bija ļoti populārs. Viņa plates izplatījās visā pasaulē. Sūtījām tās uz Šanhaju, Berlīni, Sanfrancisko, Ņujorku, Bukarestu un, protams, Kauņu, Tallinu. Viņš bija precējies ar latvieti, namsaimnieka meitu, ja nemaldos, viņas meitas vārds bija Zaķīte.

Ar Morfesiju un pārējiem krieviem man nav bijusi darīšana. Viņi Bellakorda platēs nav ieskaņoti. „Bellaccord — Electro" ir firmas oficiālais nosaukums, tā dibināta 1931. gadā. Tas bija pionieŗa darbs, jo tajos laikos visa šī rūpniecība bija miglā tīta, viss piederēja dažiem lieliem koncerniem un rūpniecības noslēpumos nebija viegli iespiesties. Tādēļ no sākuma arī bija lielākas grūtības.

Bet 1944. gadā krievi paņēma fabriku pilnīgā kārtībā un tā vēl šodien ir tajās pašās telpās. Ilgus gadus viņi bez šaubām izmantoja mūsu iekārtu un pieredzi. Tagad, kad tur ražotās plates iet pa visu Krieviju un fabrikas vārds ir „Melodija", bez šaubām visa iekārta ir cita, jo pa šiem gadiem plašu rūpniecība pilnigi pārvērtusies. Bet, ja nebūtu bijusi šī fabrika, krieviem tādas Latvijā nebūtu arī šodien. Cik esmu dzirdējis, tad bez Rīgas fabrikas visā „plašajā dzimtenē" ir vēl tikai divas plašu fabrikas."

(Turpinājums sekos)

Dzive Centrā

Būvdarbi vēl notiek, bet jau tuvojas nobeigumam. Svētdien, 19. okt., sākās iecienītie azaidi, kas turpināsies katru svētdienu līdz 14. decembrim. Ēdienu cena tāda pati kā iepriekšējā gadā — 6 dol. par pilnu maltīti. Pensionāriem un kara invalidiem ir 1 dol. atlaide. Līdz šim pensionāri savas privilēģijas tikpat kā neizmantoja, bet labprāt maksāja pilnu cenu, kas pašreizējā dzīves dārdzībā nav augsta. Daži azaida viesi ir ierosinājuši cenas pacelt. Ja to darītu, būtu jāmaksā valdības nodoklis, kas radītu sarežģītāku darbu, bet gala iznākums būtu nemainīgs. Šogad par tortēm, kas nav paredzētas pilnajā pusdienā, ir jāpiemaksā 75 centi. Dabūjami ir arī dažādi stiprāki dzērieni.

Azaidi ir liels atvieglojums namamātēm, jo svētdienās nav jāgatavo ēdieni. Azaidos cilvēki satiekas, kopīgi un patīkami pavada svētdienas pēcpusdienu. Kopīgas maltītes ir svarīgs faktors draudzības nodibināšanā un uzturēšanā. Ir novērots, ka cilvēki pēc maltītēm tūlīt mājās nesteidzas, bet labprāt pakavējas Centrā patērzēt ar draugiem un paziņām. Viens no Centra mērķiem ir uzturēt latvisko vidi, kopību un draudzību. Latviešiem ir svarīgi satikties biežāk, ne tikai kādreiz saskrieties krūtīs kādā sarīkojumā.

Azaidus apmeklē ne tikai torontieši, bet arī tautieši no citām pilsētām, Eiropas, ASV un Austrālijas. Ir bijuši arī viesi no Latvijas. Šo tālo ciemiņu vārdus paziņo visiem klātesošiem un arī viņus iepazīstina. Arī dzimšanas dienu svinētājus iepazīstina ar pārējiem viesiem, un tiem par sumināj umu visi kopīgi nodzied „Daudz baltu dieniņu".

Dāmu komitejai lielais ieguvums ir jaunā virtuve. Trīs lieli gāzes pavardi ar lielām cepeškrāsnīm paātrina un atvieglo ēdienu gatavošanu. Pa visām trim krāsnīm tādu vidēju sukļi var izcept uzreiz. Modernā trauku mazgājamā mašīna dod iespēju mazgāt traukus higiēniski, kā arī ietaupa daudz laika un darba. Nerūsoša tērauda dzesinātāji un saldētāji uztur produktus svaigus. Virtuves ventilācija uztur virtuvē svaigu gaisu ar tīkamu temperatūru. Dāmas saka, ka viņām nemaz nepatīkot no virtuves iet ārā.

Prieks redzēt jauno paaudzi viesu apkalpes un virtuves darbā. Valdes locekļi un arī citi pieaicinātie darbinieki palīdz dāmām izdalīt ēdienu kā arī apkopt virtuvi. Sadarbība ir ļoti laba. Azaidu laikā ir atvērta arī DV grāmatnīcas Centra nodaļa — saloms, kas ir ērtība viesiem.

Jauns ievedums Centrā ir spēļu vakari katru ceturtdienu no pl. 19.30 līdz 23.30. Šajos vakaros tautieši var pulcēties un izklaidēties dažādās karšu, šacha, dambreta, novusa un citās spēlēs, Var arī ņemt līdz savas spēles. Pirmais spēļu vakars notika š.g. 23. oktobrī. Dāmas bija gādājušas arī par cienastu. No Nova Skotijas ar lidmašīnu bija atvesta muciņa austeru un mazie vēzīši. Jāsaka, ka latvieši arī ir iemācījušies ēst austeres, bet ne tādā mērā kā skābos kāpostus. Bez parastajiem cienastiem dabūjami arī stiprāki padzērieni. Ir ieteicams jau pieteikties uz Jaungada sagaidīšanas balli.

Pirmā gleznu izstāde, kuru rīko gleznotājs J. Popelis, Centrā notiks 1. un 2. novembrī.

Nākošais lielākais sarīkojums Centrā būs Mārtiņu tirdziņš 8. novembrī. no pl. 10 — 18 un 9. novembrī no pl. 13 — 18. Cerams. ka tas izdosies tikpat labi kā pagājušajā gadā. Lielas rūpes un daudz darba Centra valdei ir ar 18. un 28. novembŗa sarīkojumiem.

18. novembrī pl. 7.30 rīta stundā notiks Latvijas, Kanadas un Ontario karogu iesvētīšana un uzvilkšana mastos, kā tas jau agrāk bija plānots. Radās doma, ka to vajadzētu darīt vēlākā laikā, bet to atmeta, jo karogus taču uzvelk mastos rīta stundā. Tas jau nekas, ka agrāk būs jāizberž miegs no acīm, lai tiktu uz šo svarīgo ceremoniju. Daži varbūt varēs dabūt no darba brīvu dienu vai drīkstēs kādu stundu nokavēt. 8.15 būs kopējas brokastis. No pl. 9.30 līdz 12.30 būs Latvijai veltīts rīts ar paņeldiskusijām un filmu. Jauniešiem paredzēta vēstuļu rakstīšana ieslodzītajiem.

Pl. 12.30 būs kopējas pusdienas, 19.30 kopējs dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. Tam seko pl. 21 Centra literārā vakarēšana, kuŗu vadīs Ingrīda Vīksna.

28. novembrī Ontario premjērs V. Dāvis atklās Centru. Piedalīsies arī citi ministri un pilsētas pārstāvji, kā arī mūsu pašu sabiedriskie darbinieki. Centru iesvētīs archibskaps A. Lūsis. Svinīgajai ceremonijai sekos sadraudzības vakars ar cienastu pie „Runču' mūzikas. Dejošana nav paredzēta.

Sporta nodarbībām St. Clair Collegiate atļauj savu sporta zāli Centram par brīvu volejbola un baskebola treniņiem. Tuvākas ziņas pie sporta vadītāja Dzilnas.

Biedru skaits Centram pamazām pieaug, pašreiz to ir 651. Mums jākļūst aktīvākiem! Līdz miljonam vēl vajag 200.000 dol. Tos mums vajadzētu savākt līdz Centra atklāšanai. Tas papildinātu šo svinīgo notikumu un arī parādītu Ontario valdībai mūsu spējas un aktīvitāti.

Daugavas Vanagi Kanadā nominē sekojošos kandidātus LNAK padomes vēlēšanām 1980. gada novembrī:

Akots Zigurds
Breikšs Ilga
Dāvidsons Edgars
Ieviņš Ojārs
Kalupnieks Arvīds
Kārkliņš Vītolds
Plūdons Varimants
Pulciņš Edmunds
Ruško Jāzeps
Skrastiņš Jānis
Šterns Alberts
Vasariņš Pēteris

Augšā minēto Daugavas Vanagu saraksta kandidatu platforma ir sekojošā:

1. Atbalstīt ikvienu pasākumu, kas kalpo mūsu nacionāliem mērķiem, interesēm un mūsu tēvzemes atbrīvošanai.
2. Rūpēties par latviešu valodas un tradiciju kopšanu un kultūras saglabāšanu un jaunradīšanu
3. Veicināt latviešu jaunatnes latvisko un vispārējo izglītību un iekļaušanos latviskā kopībā
4. Stiprināt ticību Latvijas atdzimšanai, cilvēku tiesībām, brīvībai un latviešu tautas kopības saglabāšanai.
5. Neatbalstīt okupācijas varas kontrolētos un dažādu nogrupējumu vai atsevišķu personu rīkotos „kultūras apmaiņas" sarīkojmus, kuŗu vienīgais mērķis ir bijis un būs šķelt trimdas saimes vienotību.

LATVIEŠU NACIONĀLĀS JAUNATNES APVIENĪBAS KANADĀ KANDIDĀTI LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMEI UZSKATA, KA:

1. Trimdas mērķis ir Latvijas valsts brīvības atgūšana un latviešu tautas pastāvēšana.
2. Šo mērķu sekmēšanai ir jāturpina Latvijas brīvvalsts ideāli, veicinot domu dažādību un respektēšanu sabiedriskā dzīvē.
3. LNAK padomes darbā ir nepieciešams iesaistīt jauno paaudzi.

LNJAK kandidāti:

ANDRIS LAURIS *VIESTURS ZARIŅŠ*
PAULS MINIĀTS *DACE ŠMITE*

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

18. NOVEMBRI
KAROGU IESVĒTĪŠANA CENTRĀ
Otrdien, 1980. g. 18. novembrī
pl. 7.30 no rīta

Latviešu Centrā — 4 Credit Union Dr., Toronto
7.30 — archibīskaps Arn. Lūsis iesvēta karogus
8.15 — brokastis
9.15 - 12.15 — Rīts Latvijai, darba grupas, bērnu nodarbības
12.15 — pusdienas
19.30 — kopdievkalpojums Sv. Andreja baznīcā
21.00 — vakarēšana Centrā, Dzeja brīvai Latvijai
VISI LAIPNI AICINĀTI

DZĪVA VIDE DZĪVAI TAUTAI!

KANADAS LATVIEŠU CENTRS TORONTO

1980. GADA 28. NOVEMBRĪ
ONTARIO PREMJERS VILJAMS DAVIS
ATKLĀS LATVIEŠU
CENTRU TORONTO

Centru iesvētīs archib. Arn. Lūsis

Vieta — 4 Credit Union Dr., Toronto
Laiks — pl. 17.45
Ieeja —brīva
VISI LAIPNI AICINĀTI!

P i e d a l ā s —
Ontario veselības ministrs DENIS TIMBRELS,
Ziemeljorkas pils. galva MELS LASTMANS,
Latvijas konsuls DR. ED. UPENIEKS,
PBLA pr-dis DR. I. SPILNERS,
LNAK pr-dis T. KRONBERGS,
Latviešu Centra pr-dis V. LIEPIŅŠ,
vakaru vada V. VAGNERS.

DZĪVA VIDE DZĪVAI TAUTAI!

Pēc prof. J. Dreifelda satistikas no etniskajām grupām ienākumu ziņā latvieši ir otrā vietā. Liekas, ka financiālā gatavība ir ļoti daudziem, vēl jāsasniedz psicholoģiskā gatavība, kas ļauj atvērties makam. Šodien daudziem ir vieglāk iedot 1000 dol., nekā pirms 20 gadiem 100 dol. Latviešu namam. Īstenībā ziedotājam jau neiznāk maksāt pilnu tūkstoti, devums ir atvelkams no ienākumu nodokļa. Ja nedosim Centram, daļa no mūsu naudas aizies valdības kasē, latviešiem tā būs zudusi.

Centra draugi. padomāsim, vai mēs ar savu devumu nevarētu padarīt svinīgo atklāšanas aktu pilnīgāku!

A. Vanags

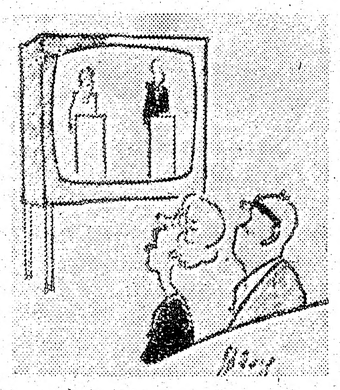

Prezidenta kandidātu debetēšanu laikā...
Viņa: „Tu esi aizmirsis ieslēgt skaņu!"
Viņš: „Neesi ik ziņkārīga. Viņi nekā jauna tik un tā nepateiks!" (Amerikāņu humors)

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA

meklē darbinieku nepilnam darba laikam. Lūdz pieteiktie pie V. Korolkēvica, 1539 Bloor St. West. 533-9415.

TORONTO ZIŅAS

Latvijas valsts 62 gadu atceres sarīkojuma Toronto rīcības komitejas sastāvs; no kreisās: sēž: V. Miklašēvics kasieris, (Toronto katoļu draudze); J. Grodnis (LNAK); R. Norītis viceprieksšēdis, (LPB Toronto kopa); O. Kļavenieks, sekretārs (DV Toronto nodaļa); Inta Purva rīcības komitejas priekšsēde, (LNAK); E. Krūmiņš (Mākslnieku vien. LATVIS); A. Ozoliņa, kasiera vietniece, (pensionāru apvienība); stāv no kreisās: L. Ozols (TLB); A. Sudmalis, (T.L tautas augstskola) R. Roze administrātors, A. Leksere, (studeņšu korp. kopa); S. Ozola (Gaujas gaiduvienība). V. Plampe

● Latvijas valsts 62 gadu dibināšanas atceri Toronto arī šogad ievadīs ar LNAK rīkoto pieņemšanu piektdien, 14. novembŗa akts 15. novembrī pl. mā, kur aicināti valsts un pašvaldību, tāpat latviešu sabiedrības un etnisko grupu pārstāvji, kā arī vietējie konsulārie vadītāji. Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolā 18. novembŗa akts 15. novembrī pl. 11.00 Latviešu namā ar mācītāja A. Brieža vadītu svētbrīdi. Par 18. novembri runās absolvents Mārtiņš Vāgners, pēc tam skolēnu priekšnesumi. Kopējais 18. novembŗa sarīkojums Toronto universitātes aulā svētdien, 16. novembrī, pl. 17.00. Svētku runu teiks Amerikas latviešu apvienības valdes priekšsēdis Jānis Riekstiņš. Apsveikumi un svētku koncerts. Valstssvētku dievkalpojums 18. novembrī, kopīgs visām draudzēm, pl. 19.30 Sv. Andreja baznīcā. Tās pašas dienas rītā, pl. 7.30, Latvijas karoga pacelšana un iesvētīšana Latviešu centrā.

● Sv. Jāņa draudze 19. oktobrī atsāka svētdienas skolu Ainas Kalniņas vadībā. Pirmajā dienā bija reģistrēti 26 bērni, vecumā no 3 līdz 12 gadiem. Nodarbības svētdienās no pl. 10.30 rītā. Paredzēta arī klase latviski nerunājošiem bērniem. Dievkalpojumu laikā uzrauga arī jaunākos bērnus, lai vecāki varētu piedalīties dievkalpojumā. Bērnu cienastam skolas gadā vecāki aicināti ziedot 5 dolarus no ģimenes. Svētdienas skola darbosies līdz 10. maijam. Bērnu pieteikšana un informācija, zvanot A. Kalniņai, tālr. 239-8211. Darbosies arī divas jauniešu grupas no 12 — 14 gadu vecumā, kuŗas vadīs Edgars Liepiņš un Inta Malēja. Vecākos jauniešus, no 14 g. līdz iesvētes vecumam, vadīs Sandra Kurse-Freimane ar palīgiem. Mūzikālais vadītājs Alberts Vītols jun.

● Lai mudina Kanadas parlamentu un valdību ieņemt stingrāku nostāju Madrides konferencē pret cilvēka tiesību neievērošanu no Helsinku līgumslēdzējām valstīm, brauciens demonstrācijai uz Otavas piektdien, 7. novembrī, pl. 6.00 no rīta; atgriešanās Toronto tās pašas dienas vakarā. Brauciena maksa īrētā autobusā 10 dol. no personas. Demonstrācija kopā ar pārējiem baltiešiem un citām apspiestajām tautām 7. novembrī, pl. 12.00 Kanadas parlamenta ēkas priekšā, pēc tam gājiens uz padomju sūtniecību. Pieteikšanās un tuvāka informācija pie Ineses Briedes, Toronto universitātes latviešu studentu kopas priekšnieces, tālr. 461-3408.

● Latviešu baptistu draudzes garīgās celsmes sanāksmē 17. un 18. oktobrī Walmer Rd. baptistu baznīcā mācītāja Jāņa Šmita vadībā piedalījās 60 dalībnieku. Māc. Šmits Vankuverā rūpējas par reliģiskās literātūras iespiešanu latviešu, krievu un citās valodās. Līdzekļus iespiešanai un šīs literātūras izsūtīšanai uz komūnistu pārvaldītām zemēm dod Amerikāņu misijas biedrība. Viņš tulkojis arī reliģiskos rakstus no angļu valodas latviski, kas iespiesti 5.000 līdz 10.000 lielā metienā. Viņš kārto arī reliģisko raidījumu ieskaņošanu, kuŗus reizi nedēļā pārraida uz Latviju no Manoko radioraidītāja. 19. oktobŗa garīgās celsmes dievkalpojumā mācītājs Šmits teica svētrunu. pulcinot 90 dievlūdzēju.

● Toronto pensionāru apvienības 23. oktobŗa sanāksmē Latviešu namā 140 dalībnieki noklausījās Valdas Zvanītājas referātu, veltītu aizgājušo draugu piemiņai, pieminot no Ventspils laikraksta Ventas Balss trīs uz Sibiriju deportētos redaktorus. 6. novembrī paredzēts brīvības cīnītāju piemiņai veltīts sarīkojums. 20. oktobrī pensionāriem sākās vingrošanas stundas, kas notiek katru pirmdienu pl. 12.00 Latviešu namā. Tās vada Marta Kīna-Valtenberga Pirmajā stundā bija pieteikušies deviņi dalībnieki.

● Kembridžas kolledžas institūta 13. klasi ar zelta medaļu un trim augstākiem apbalvojumiem matēmatikā beidzis Valdis Martinsons. Šoruden viņš sācis inženierzinātņu studijas Toronto universitātē. Valdis beidzis arī Toronto Latviešu biedrības sestdienas skolu un Tor. latviešu tautas augstskolas ģimnaziju, kā arī divas vasaras darbojies par bērnu nometnes vadītāju Sidrabenē. Arī viņa brālis studē jau trešo gadu infenierzinātnes Toronto universitātē. Abi brāļi piedalās arī latviešu sportā. Viņi ir TLB sestdienas skolas agrākās pārzines Austras Martinsones mazdēli.

● Toronto Latviešu biedrības dāmu komiteja 8. novembrī pl. 19.00 Latviešu namā rīko latvisko tradiciju vakaru Mārtiņi ar literāru pienesumu Friča Bārdas simtgadei. Programmu vadīs režisors Hugo Miķelsons. Piedalīsies Lolita Gulbe, Ruta Atvasara un Biruta Senkēviča. Tējas galds. Dāmu komiteja arī šoruden piedalīsies Harborfront etniskā mantojuma sarīkojumā, starptautiskā cepumu tirdziņā 13. decembrī, no pl. 10.00 līdz 16.00, ar savu novietni. Par tās organizēšanu rūpēsies dāmu komitejas priekšniece Gaida Mackare ar vietniecēm Irmgardi Lorbergu un Ināru Grāvleju ar pārējām palīdzēm.

● Latviešu architektu biedrības Toronto kopas, kuŗas priekšsēdis ir Andris Roze, sanāksmē konsula Dr. E. Upenieka mājā piedalījās 17 kopas biedru un veicinātāju. Architektūras fakultātes studente Margrieta Upeniece stāstīja par savu pieredzi Paolo Solero architektūras seminārā Arizonā, illustrējot stāstījumu ar filmu un diapozitīviem. Šādas sanāksmes par architektūras tematiem paredz rīkot arī turpmāk.

● Jauniešu koncerts Tam Kungam jauna dziesma 30. novembrī pl. 15.00 Sv. Andreja baznīcā. Koncerta sagatavošanai aicināti jaunieši arī no citām draudzēm. Mēģinājumus iekārtos dažādās vietās un laikos, lai atvieglotu dziesmu iemācīšanos. Dainas koŗa jauniešiem mēģinājumi J. Beloglāzova vadībā pirmdienās pl. 18.45 Sv. Jāņa baznīcā, turpat svētdienās, pl. 10.00 jauniešu ansamblim, kuŗu vada Alberts Vītols jun. Sv. Andreja baznīcas telpās ceturtdienās, pl 19.30, mēģinājumi jauniešu korim Jaunbalsis Daces Šmitas vadībā. Baptistu draudzes jauniešiem par mēģinājumu laiku un vietu sazināties ar Vairu Gertneri, tālr. 759-7823.

● TLB sestdienas skola Varoņu piemiņas dienu atzīmēs pēc kopīgas rīta lūgšanas 8. novembrī. Piemiņas runu teiks Jānis Tikiņš. Pēc tam skolēnu priekšnesumi. Sarīkojumu vadīs skolotāja Dace Prauliņa Belarde. 6. un 7. klases vēstures stundā sagaida viesojamies Latvijas atbrīvošanas cīņu Studentu rotas virsleitnantu LKOK Pēteri Ikšeli. TLB drāmas ansamblis dāvina skolai Elīnas Zālītes lugas Rudens rozes atkārtojuma izrādi 29. novembrī pl. 17.30 Sv. Andreja baznīcas zālē. TLB 20. oktobŗa skolas padomes sēdē izteikta pateicība līdzšinējam laikraksta Latvija Amerikā redaktoram K. Sidaram, kas visus 11 gadus savā redaktora darbā lielu vērību piegriezis skolas dzīvei.

● Aprūpes mājā Ņumarketā 8. oktobrī 86 gadu vecumā mirusi Elza Ārone, dzim. Folkmane. Viņu uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja māc. I. Gaide. Aizgājēja atstāj Toronto meitu Skaidrīti, znotu Leonardu Sviceru un mazbērnus Viktoriju un Periju, brāli Konstantinu Folkmani un māsu Martu Strazdiņu ASV, bet otru brāli Latvijā.

● Savā dzīvoklī Toronto ar sirdstrieku 76 gadu vecumā 19. oktobrī miris Kārlis Arnolds Dāboliņš. Viņu 23. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja mācītājs A. Arājs. Nelaika dzīvesbiedre Zelma mirusi pirms divi gadiem. Aizgājējam Hamiltonā paliek brālis Eriks, bet Latvijā māsa ar ģimeni. Kārļa Dāboliņa testamenta izpildītājs ir latviešu baptistu draudzes sekretārs Valdis Skudra, kas kopš jūlija atrodas darba komandējumā Ņufaundlandē un bija ieradies Toronto, lai kārtotu apbedīšanu.

● Sv. Jāņa draudzes 26. oktobŗa Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojumā ar dievgaldu, ko vadīja archibīskaps A. Lūsis, piedalījās arī jauniešu grupa. Pirms tam bija jauniešu sanāksme ar pārrunām: Vai pirmā vietā kristietība vai latvietība? Pārrunas vadīja Edgars Liepiņš, Sandra Kurse-Freimane un Inta Malēja. Pēc dievkalpojuma bija kopējas pusdienas pilsētā, kā arī jaunieši noskatījās filmu „Ordinary People". To pārunās nākošajā saietā. Jaunieši aicināti piedalīties kuplā skaitā dievkalpojumos un grupu saietos.

● Toronto latviešu veikalu skaits atkal par vienu pavairojies, apvienojot Koledža ielā, pilsētas rietumos, esošo igauņu veikalu Pocos Meat ar Ausmas un Jāņa Miķelsonu Broadview Delicatessen pilsētas austrumos Jauno veikalu vadīs Jānis Miķelsons. Tas atrodas 376 College St., tālr 922-1300, ielas ziemeļu pusē un austrumos no Bathurst ielas, netālu no Latviešu nama. Rietumu veikalā būs dabūjamas tās pašas preces eiropiešu un latviešu gaumē kā pilsētas austrumos, arī žāvēti zuši, skābi kāposti un iecienītie speķa pīrāgi.

● Sv. Andreja draudzes Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojumā, kopā ar igauņu draudzi, 26. oktobrī pulcējās 250 dievlūdzēju. Dievkalpojums notika latviešu, igauņu un angļu valodā un to vadīja draudzes mācītājs J. Cālītis ar igauņu draudzes mācītāju A. Taulu, kas teica svētrunu. Dievkalpojumu kuplināja Sv. Andreja draudzes koris A. Purva vadībā, ērģeles spēlējot Editei Timermanei. Dievkalpojumā iesvētīja jaunus svečturus un baznīcas krustu, kas bija gatavoti pēc igauņu mākslinieces meta, dāvaņa igauņu draudzei. Mācītājs J. Cālītis ar draudzes priekšnieku J. Pētersonu un dāmu komitejas priekšnieci Balvu Kūlu apsveica ar rozēm un aploksni draudzes ilggadējo un pensijā aizgājušo mācītāju Ādolfu Čopu viņa 75 gadu dzīves jubilejā. Draudzes koris, pie kuŗa šūpuļa un visu vēlāko laiku stāvējis klāt mācītājs Čops, veltīja viņam jubilejā īpašu dziesmu. Igauņu dāmu komiteja mācītājam Čopam bija klājusi jubilejas kafiju, bet trīs kliņģerus devušas abas draudzes un Vāgneru ģimene.

● Sv. Andreja draudzes nākamā gada iesvētāmiem jauniešiem mācības latviešu valodā, sākot ar 5 novembri, notiks ik trešdienas vakaru pl. 19.00, bet latviski nerunājošiem latviešu jauniešiem tajā pašā vakarā pl. 21.00, Sv. Andreja baznīcas zālē. Iesvētes dievkalpojums paredzēts 24. maijā.

● DV eglīte bērniem 14 decembrī pl. 15 DV namā. Bērnus lūdz pieteikt līdz 22. novembrim DV Toronto nod. vanadžu kopas priekšn. Silvijai Ozolai tālr. 231-9618 vai Astrīdai Jākobsonei 534-5672.

● DV Kanadas valdes Ārējās informācijas daļas darba kopas sanāksmē 14. oktobrī DV namā daļas vad. Pēteris Vasariņš informēja, ka sakarā ar tuvējo Madrides konferenci Kanadas komiteja par cilvēku tiesībām Latvijā nodevusi Kanadas Helsinku apakškomitejai īpašu 60 lp. iesniegumu (grāmatiņu) par cilvēku tiesību pārkāpumiem. Līdzīgs iesniegums piesūtīts arī zināmiem latviešu draugiem federālā parlamenta deputātiem. 9. oktobrī viņš kopā ar LNAK valdes Politiskās informācijas noz. vad. Dr. L. Luksu piedalījies apm. 2 stundas publiskā Helsinku apakškomitejas sēdē Bijušas arī jādod atbildes uz jautājumiem. Šī sanāksme uzskatāma par labi izdevušos. Sakarā ar Madrides konferences darbības uzsākšanu 11 novembrī tiks vēl piesūtītas īpašas vēstules federālā parlamenta deputātiem un laikrakstiem. Īpaši DV nodaļas Kanadā aicinātas sekmēt šo kampaņu. Sakarā ar Latvijas 62 gadu valsts svētku atceri 18. novembrī plkst. 7.30 rītā notiks svinīgs Latvijas karoga uzvilkšanas ceremoniāls Latviešu Centrā. Pēc brokastīm DV Kana-

(Turpinājums 20. lp.)

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO (turpinājums)

6. novembrī pl. 14 Latviešu namā Pensionāru apvienības saiets, veltīts brīvības cīnītāju piemiņai.
29. novembrī pl. 17.30 Sv. Andreja baznīcas zālē TLB Sestdienas skola rīko E. Zālītes „Rudens rozes" izrādi. Ieeja 4 dol.
30. novembrī pl. 15 jauniešu koncerts — Tam Kungam jauna dziesma.
14. decembrī pl. 15 DV namā eglīte bērniem. Iepriekšēja pieteikšanās.
21. decembrī pl. 15, Sv. Andreja baznīcā Ziemsvētki vārdos un dziesmās. Draudzes koŗa izpildījums.
20. un 21. martā Daugaviņas 10 gadu jubileja.
12. aprīlī pl. 18 Sv. Andreja draudzes koŗa 29. gadskārtējais koncerts.

SV. KATRĪNAS

8 novembrī pl. 19 DV Sv. Katrīnu nod. 30 gadu darbības atceres sarīkojums Franču zālē, 101 Garnet St. Piedalās DV vīru koris Kanadā.

RAIBĀ NEDĒĻA

IRAKAS ĀRLIETU MINISTRS BRĪDINA

ASV prezidenta vēlēšanu pēdējā posmā, lai uzlabotu savas izredzes, Kārters grib amerikāpārliecināt, ka tiem jāizšķiras starp mieru un karu. Viens otrs varbūt arī noticēja, jo pēc vairāku sabiedrisko domu pētīšanas institūtu vērtējuma Kārters divās aptaujās jau tāpat kā panācis Rēgenu un pat aizsteidzies tam nedaudz priekšā, bet divās citās Rēgenam vēl joprojām dod priekšroku lielāks vēlētāju skaits. Netīrā politiskā pretinieka nomelnošanā Kārters nenoliedzami ir tālu priekšā Rēgenam. Viņš iztēlo Rēgenu kā kara kūdītāju un apgalvo, ka bijušais Kalifornijas gubernātors ir galīgs nepraša visās iekšpolitiskās lietās un pilnīgs analfabēts ārpolitikā. Kārters savā labā droši vien cerēja izmantot arī varbūtēju amerikāņu ķīlnieku atbrīvošanu Teherānā. Irānas ministru prezidenta Radžas optimistiskās prognozes tomēr izrādījušās priekšlaicīgas, jo Teherānā radikālo fanātiķu iespaidā gūstekņu atrisināšanas problēma ir no jauna iestigusi. Tagad atklājies, ka caur Amsterdamu uz Izraēlu un no turienes tālāk uz Teherānu jau labu laiku plūst Irānas gaisa spēkiem nepieciešamās amerikāņu lidmašīnu rezerves daļas.

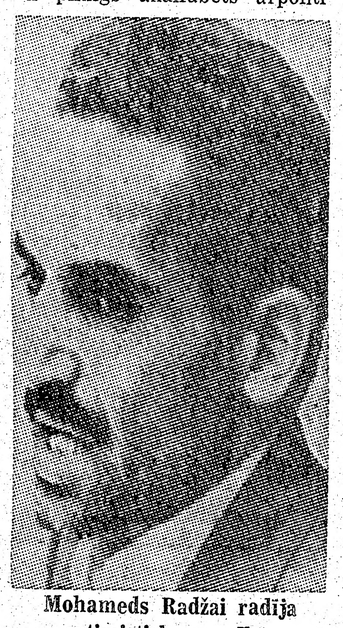

Mohameds Radžai radīja optimistiskas cerības

Irakas ārlietu ministrs Sadums Hamādi Bagdadā deklarējis, ka Kārtera administrācijas mēģinājumi izveidot jaunas nopietnas draudzīgas attieksmes ar Irānu var tikai Irakas un Irānas militāro konfliktu pailgināt un pagarināt. Viņš apvainoja arī Vašingtonu un Teherānu slepenā darījumā amerikāņu ķīlnieku jautājumā. Esot pamats pieņemt, ka Kārters deklarētās neitrālitātes vietā nosliecies Teherānas pusē.

Tajā pašā laikā Irakas prezidents Sadams Huseins, protestējot par Lībijas diktātora Muhmada Kvadafi nostāšanos Irānas pusē, nosūtījis pēdējam telegrammu, kurā teikts: „Mūsu varoņu nāvē kritušie cīnītāji dosies uz paradīzi, bet jūsu „draugi" un tie, kuri tos atbalsta, nonāks tieši ellē!"

Kaŗš starp Irānu un Iraku turpinās, un pēc militāru lietpratēju novērtējuma Bagdadas spēkiem šajā konfrontācijā ir labāki panākumi nekā Teherānai. Ar Irānas un Irakas militāro konfrontāciju un tās politiskām sekām būs jārēķinās arī jaunajam ASV prezidentam, vienalga, vai tas būs Kārters vai Rēgens.

KAD BREŽŅEVA PADOMDEVĒJS SNAUŽ

Esot labi, ka Pad. savienības Augstākās padomes 150 locekļiem triju dienu ilgā sesijā jāsanāk tikai divas reizes gadā. Ja šīs sesijas notiktu biežāk, tad droši vien liela daļa no deputātiem garlaicības un trulu ma dēļ varbūt nobeigtos. Pat sarkanā cara Brežņeva cildināšana un varonīgās komūnistu partijas slavināšana nepamodina deputātus no letarģijas. Kā

Tichanovs — Brežņeva uzticības vīrs

automati tie veic savu pienākumu, paceļot rokas par jau iepriekš sagatavotām rezolūcijām un likumprojektiem.

Kā jau varēja sagaidīt, šajā sesijā izšķīra 76 g. vecā slimīgā ministru prezidenta Alekseja Kosīgina likteni. Zīmīgi, ka šim vecajam boļševikam noejot no skatuves, nenotika šabloniskie cildinājumi par uzticīgu kalpošanu komūnistu partijai un lieliski paveikto darbu. Tas liek domāt, ka fiziskai kaitei Kosīginam līdz gājusi varbūt arī sava „politiska slimība". Kosīgina vietā ievēlēts Brežņeva uzticības vīrs 75 g. vecais Nikolajs Tichanovs. Tas ir ļoti zīmīgs fakts, jo ar to sarkanā cara galmā paliek spēkā paraža dot amatus senīliem večiem. Vienīgais izņēmums un sava veida pārsteigums bija 49 g. vecā lauksaimniecības speciālista Garbačeva uzņemšana politbirojā. Uz viņa pleciem gulsies komūnisma sistēmas nejēdzīgā lauksaimniecības produkcijas atdzīvināšanas pienākumi. Droši vien viņš, tāpat kā priekšgājēji, nekur tālu netiks. Citādi politbirojā viss paliek pa vecam, un lietpratēji uzskata, ka Brežņevs pat savas pozicijas ir vēl vairāk nostiprinājis.

Sesijā vairāki deputāti pēc partijas pavēles asi uzbruka amerikāņiem — amerikāņu imperiālisms, viņu tumsības nāšķistie spēki un slepkavīgie ASV militāristi esot drauds pasaules mieram. Komūnistu režīmā iekļautās tautas ar savu brīvo garu esot pasaules revolūcijas priekšpulks, kuŗām jāsekojot brīvību mīlošām masām.

Amerikāņu žurnālisti atklājuši, ka šīs sesijas laikā Brežņeva padomdevējs ASV jautājumos Georgijs Arbātovs visas trīs dienas vienā no pēdējām telpas rindām savā krēslā saldi snaudis.

TRACIS KANADAS PARLAMENTĀ

Pavisam cita aina pagājušā nedēļā bija Otavā, kur Kanadas parlamentā pēc Trudo pavēles liberāļu partija pārcirta tālākās debates par konstitūciju. Tas varēja notikt pēc tam, kad aizkulisēs bija dabūta sociālistu līdera Brodbenta piekrišana. Konservātīvie uzskata piespiesto debašu pārtraukšanu par diktātorisku soli un vēl nepiedzīvotā demonstrācijā, nodziedot pat Kanadas himnu, izrādīja savu sašutumu. Trudo vienpusīgo konstitūcijas projektu un tā papildinājumus vēl apspriedīs īpaša komisija, un pēc tam šīs komisijas atzinums no jaunā nonaks parlamentā un senātā.

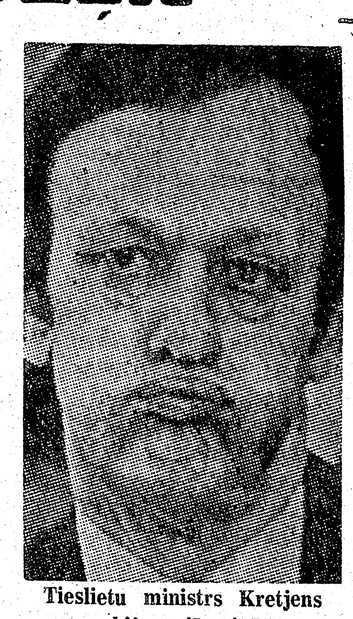

Tieslietu ministrs Kretjens nebija sajūsmināts

Atzīmējams, ka sešas provinču valdības saskata Trudo patvarīgā rīcībā konfederācijas principa pārkāpšanu un tādēļ meklēs taisnību tiesās. Tieslietu ministrs Kretjens par šādu proviņču valdību soli nav pārāk sajūsmināts. Droši vien visa šī lieta nonāks līdz Kanadas Augstākai tiesai, un iespējams, ka pretrunīgā Trudo konstitūcijā pēdējo vārdu teiks visa tauta nobalsojot.

Liberāļu valdības jaunais budžets aizvadītā nedēļā nesagādāja nekādus priecīgus pārsteigumus. To iztirzāsim nākamajā reizē.

JAMAIKĀ PLŪST ASINIS

Parlamenta vēlēšanu fonā jau vairākas nedēļas kādreiz tūristu tik iecienītā saulainā Jamaikā plūst asinis. Kubas diktātoram Kastro draudzīgais sociālists Michaels Manlijs gan runā par demokratiju, bet pēc viņa pavēles opozicijai jāpiedzīvo vislielākās represijas. Politiskās sadursmēs nogalināti jau pāri par 500 cilvēku, to starpā arī daudzas sievietes un bērni. Vēlēšanās Manlijs droši vien uzvarēs, bet tas var nozīmēt Jamaikas nosvēršanos uz Kubas pusi. Atzīmējams, ka Manlijs savā laikā studēja kopā ar tagadējo Kanadas ministru prezidentu Trudo un uzskata pēdējo par savu labu draugu.

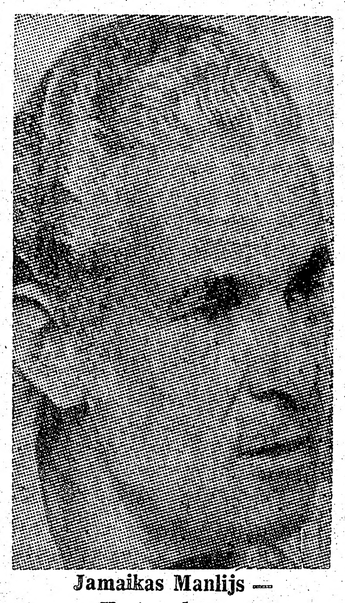

Jamaikas Manlijs — Kastro draugs

POLIJĀ KATLS VĒL VĀRĀS

Dancigas streiku vadoņa Valesas brīvās solidāritātes arodbiedrības jau paspējušas noorganizēties. Kardinālis Stefans Višinskis no jauna deklarējis, ka viņš ir par poļu strādnieku taisnīgo prasību ievērošanu. Valesas arodbiedrību statūtus reģistrējot, tiesnesis tomēr pievienojis divas papildu klauzulas — uzsvērta komūnistu partijas augstākā autoritāte, un norādīts, ka strādniekiem streika brīvība ir vēl diskustējama. Valesa šo tiesneša patvarīgo statūtu grozījumu iesniedzis Polijas Augstākā tiesā. Kā reaģēs komūnistu partijas ielikteņi šajā institūcijā, par to var vēl

Kardinālis Višinskis — par poļu strādnieku prasībām

šaubīties. Valesa nepiekāpsies, un tas nozīmē, ka politiskais katls Polijā vēl vārīsies. Kremlis taktisku iemeslu dēļ svaru kausos nav licis sarkanās armijas divīzijas.

AFGANISTĀNIEŠU DIPLOMĀTS APSŪDZ SAVU VALDĪBU

UNESCO konference Belgradā Afganistānas delegācijas vadonis Paktiavals sagādāja sensācionālu pārsteigumu. No visas pasaules sabraukušiem delegātiem viņš deklarēja: „Afganistāna vairs nav brīva zeme. Afganistāna vēlas mieru ar Pad. savienību, bet krievi, okupējot zemi, izvaro afganistāniešu tiesības un izraisījuši asiņainu pilsoņu karu. Tas, kas šodien notiek Afganistānā, var notikt jebkurā citā zemē. To, delegātu kungi, lieciet pie sirds. Afganistānas tauta turpinās cīņu par savu brīvību!"

Paktiavalam Kabulā palikusi sieva ar bērniem, un viņš pēc teiktās runas apliecināja, ka zinot, kādas konsekvences viņu sagaida, atgriežoties Kabulā, bet cita ceļa viņam neesot. Pēdējā brīdī viņš tomēr izšķīrās neatgriezties Kabulā un no Belgradas lidmašīnā devās uz Rietumvāciju, kur lūdza politiskā bēgļu tiesības.

Pagājušā nedēļā Maskavā viesojās Kremļa ieliktais Afganistānas ķipars Karmals. Brežņevs viņam apsolījis mūžīgu draudzību un visu iespējamo palīdzību, citiem vārdiem, Pad. savienības varmācīgās okupācijas turpināšanu un varbūtēju Afganistānas iekļaušanu sarkanajā imperijā.

Emīls Dūms

Neviena roka nepacēlās „pret" balsī neviena neiedrošinājās „atturēties".

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā

TORONTO 1981. GADĀ no 1. — 5. jūlijam.

1. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba medību sezonas atklāšanas balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Rumči.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā. Rīko Koncertapvienība.

1. novembrī pl. 20 DV namā DV Toronto nod. Novusa kluba balle. Spēlēs Rumči.

1. —2. nov. Kanadas Latviešu Centrā Jūlija Popeļa gleznu izstāde.

2. novembrī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas. 14. gaidu vienības Mārtiņu vakars. Uzvedums „Kriksis".

8. novembrī pl. 19 TLB Latviešu tradiciju vakars — Mārtiņi. Tējas vakars ar literāriem pienesumiem.

8. novembrī pl. 9 TLB Sestdienas skolā Varoņu piemiņas akts. Runās V. Tīlītis.

8. — 9.novembrim Kanadas Latviešu Centrā Mārtiņu tirdziņš.

9. novembrī pl. 18 Sv. Jāņa draudzes vokālā ansambļa koncerts draudzes dievnamā.

15. nov. pl. 19 Rasmas Lielmanes koncerts, pavadītāja Marina Baltere-Giringas. Koncerts par labu Kanadas Latviešu Centram un notiks Karaliskās mūzikas konservātorijas koncertzālē, 273 Bloor St. W, pēc tam pieņemšana Kanadas Latviešu Centrā.

16. novembrī pl. 17 Latvijas valsts 62 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

18. novembrī karoga iesvētīšana un pacelšana Kanadas Latviešu Centrā.

22. novembrī DV namā DV Toronto nodaļas rīkotā kaŗavīru godināšana.

22. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā Katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

23. novembrī no pl. 11.30 — 15.30 (azaida laikā) Latviešu Centra mākslinieks Ed. Keišs zīmēs šaržus.

29. novembrī no pl. 9—16 Ziemsvētku tirdziņš Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās.

6. decembrī pl. 19.30 Latviešu namā sportistu balle un apbalvošanas vakars. Spēlēs Runči.

6. decembrī pl. 19 Latviešu Centrā Dainas koŗa koncerts. Soliste Dace Kārkliņa. Pēc koncerta deja.

6. un 7. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.

13. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa draudzes dievnamā koncerts Ziemsvētku ieskaņai. Piedalās: soprāns Irma Kurme un ērģelniece Anita Rundāne.

20. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas eglītes vakars.

1981. GADĀ

21. februārī, sestdien, pl. 20 Andris Rožukalns — klavieres. Town Hallē. Koncertapvienības sarīkojums.

28. februārī Latviešu Centrā Vīru koŗa Viesturs koncerts.

14. martā, sestdien, plkst. 20 Linda Alļe, čello, Town Hallē. Koncertapvien. sarīkojums.

29. un 21. martā Daugaviņas 10 gadu jubileja.

☆

HAMILTONA

SIDRABENE

1. novembrī pl. 19 Sidrabenē Mārtiņu vakars ar jautru, raibu programmu. Laba mūzika.

SV. KATRĪNAS

2. novembrī pl. 13 Mulicultural Centre, 185 Bunting Rd., Daugavas vanadzes rīko — Ziemsvētku tirdziņu.

KESVIKA

1. novembrī DV Kesvikas nod. 3 gadu darbības atcere Kesvikas arēnas telpās. Pēc programmas deja. Zakuļa mūzika.

SAULAINE

3. novembrī pl. 15 Lāčplēšu svētku piemiņas brīdis pie Kritušo kaŗavīru pieminekļa.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos

un DV grāmatnīcas nodaļās

Latviešu namā un Centrā,

kā arī spiestuvē.

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

GRŪTĀ BRĪDĪ — ROKU ROKĀ

Vērojot mūsu tautiešu dzīvi svešajā malā, varam redzēt daudzus piemērus, kas rāda kādā bezizejas stāvoklī nonāk atsevišķi tautieši un ģimenes, kad dabas katastrofās un citās lielās nelaimēs vai ārkārtīgi smagas un ilgstošas slimības gadījumos, aiziet bojā viņu sūrā darbā uzkrātās vērtības. Taču tāpat varam vērot un saskatīt spēku, kas var stāties pretim nelaimei un postam.

Šis spēks mīt mūsu apziņā, ka piederam vienai latviešu tautai, kas savstarpējā palīdzībā labi organizētā veidā, var sniegt palīdzīgu roku ikvienam savas tautas piederīgam, grūtā brīdī, smago piemeklējumu pārvarēšanai. ŠĀDOS GADĪJUMOS, EJOT ROKU ROKĀ, AR LABI IZVEIDOTU, MORALISKI AUGSTVĒRTĪGU UN MATERIĀLI EFEKTĪVU PALĪDZĪBU, IR IESPĒJAMS RADĪT AIZSARDZĪBU, KAS REĀLI DARBOJAS, KAD TĀ NEPIECIEŠAMA.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS savā ilggadīgā un sekmīgā darbā ir pierādījis, ka spēj organizēt un palīdzēt latviešiem viņu slimībās un nelaimes gadījumos. To apzinoties, AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS VĒLAS AR SAVU PRAKTISKO PIEREDZI UN LABI IZVEIDOTO TECHNISKO APARĀTU, KĀ ARĪ AR JAU DARBĀ ESOŠO FONDA

ĀRKĀRTĒJĀS PALĪDZĪBAS KASI,

LIKT PALIEKOŠUS UN DROŠUS PAMATUS ĀRKĀRTĒJAI PALĪDZĪBAI ŠINĪ KONTINENTĀ MĪTOŠIEM LATVJU TAUTAS PIEDERĪGIEM.

ŠĀDA PALĪDZĪBA NEBŪS TIKAI VISPĀR IZTEIKTS ŽĒLASTĪBAS ŽESTS, BET GAN REĀLS ATBALSTS, KO LĪDZĪGS SNIEDZ LĪDZĪGAM, SAVSTARPĒJĀ CIEŅĀ UN UZTICĪBĀ SMAGA POSTA UN LIELAS NELAIMES PIEMEKLĒJUMA GADĪJUMĀ. Tādi sniegta palīdzība būs jūtama nevien materiāli, bet visnotaļ morāli tā stiprinās un spodrinās mūsu tautas kopības apziņu nevien baltās, bet arī nebaltās dienās.

Šī kopības apziņa, kā arī drošības sajūta, ka grūtā brīdī neviens nepaliks bez atbalsta, būs ikvienam, kas iestāsies Amerikas Latviešu Palīdzības Fondā par dalībnieku-veicinātāju. DALĪBNIEKI-VEICINĀTĀJI, ATBALSTOT FONDA MĒRĶUS UN CENTIENUS, IR TIESĪGI SAŅEMT JŪTAMU, NEATMAKSĀJAMU NAUDAS PABALSTU LIELA POSTA VAI NELAIMES PIEMEKLĒJUMA GADĪJUMOS. Dalībnieka-veicinātāja gada maksa ir tikai $ 5.— gadā vienam vai $ 8.— gadā precētam pārim.

Viena atsevišķa cilvēka dalības maksa ir niecīga, bet liela dalībnieku skaita akumulēta, tas ir, kopā sanesta un uzkrāta, var dot ļoti jūtamu atbalstu nelaimes vai posta piemeklētam.

Fonda valde draudzīgi un sirsnīgi aicina ikvienu tautieti, neatkarīgi no viņa materiālā vai sabiedriskā stāvokļa, nedz uzskatiem vai konfesijas, ja vien tas ir latviešu tautai piederīgs, vai arī citas tautas loceklis, bet ir laulībā ar latviešu tautas piederīgo, kļūt par šī svētīgā iestādījuma līdzdalībnieku. Jo lielāks būs dalībnieku skaits, jo lielāka un jūtamāka būs Fonda sniegtā ĀRKĀRTĒJĀS PALĪDZĪBAS KASES palīdzība.

Fonda valde cer un sagaida, ka sevišķi atsaucīgi šim aicinājumam būs latviešu laicīgās un garīgās dzīves aktīvie darbinieki, kuriem latvju tautas daļa svešumā ir uzticējusi organizēt un vadīt tās nacionālo, kulturālo un reliģisko dzīvi, kā arī būt nomodā par savas tautas piederīgiem, kad posts vai nelaime tos piemeklē.

AMERIKAS LATVIEŠU
PALĪDZĪBAS FONDS

Iestāšanās pieteikuma veidlapas lūdzu pieprasiet ar šeit zemāk iespiest kuponu.

* * * \

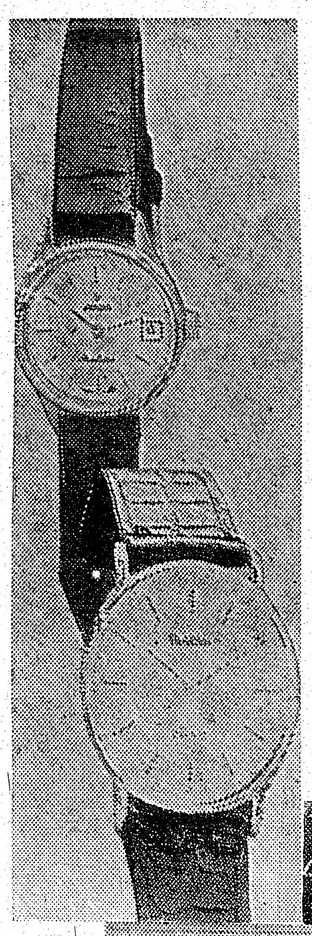

PIRMS-SVĒTKU
PULKSTEŅU
IZPĀRDOŠANA
15 proc. — 40 proc.
atlaide
no 1. — 30.
novembrim 1980. g.

KALUPE
JEWELLERY LTD.
444 Yonge St.
Toronto, Ont.
(416) 595 1125

ENICAR
Suisse Switzerland
BULOVA

SAVIENOTAS VALSTIS

GRAND RAPIDI

● Tuvākā nākotnē Latviešu biedrības namā notiks šādi sarīkojumi: 2. nov. pl. 14 lāčplēšu piemiņas akts DV apvienības izkārtojumā. Viesosies Kanadas DV vīru koris. Programmā patriotiskas dziesmas un jautro karavīru dziesmu pusstunda. Ieeja 5 dol. no personas.

● Studenšu korporāciju kopai Grand Rapidos mainījusies vadība. Par seniori turpmāk darbosies māc. Vera Fricsone (Dzintra), viceseniore Maija Liepiņa (Imeria), sekretāre Gaida Kalēja (Gaujmaliete).

● Latviešu draudzes dāmu komitejas sarīkojumā, Burtona ielā 111, baznīcas lejas telpās 2. nov., tūliņ pēc dievkalpojuma Dr. Lilija Bredža, no Čikagas runās par kristīgās audzināšanas jautājumiem.

● Amerikas latviešu teātra Vašingtonas ansambļa ciemošanās Grand Rapidos ar Karlo Goldoni komēdiju Divu kungu kalps sagādāja daudz patīkamu mirkļu. Izrādi izkārtoja viet. DV apvienība Latviešu biedrības namā. Zinot, ka luga uzrakstīta vairāk nekā priekš 200 g., varēja iedomāties kaut ko, kam nebūtu sakara ar mūsu dienām. Taču tas tā nebija. Var gan apgalvot, ka luga lielā mērā atbilst moderno laiku prasībām, un tajā risinātas problēmas, kas joprojām izvirzās sabiedrībā un cilvēku sadzīvē. Jau priekškaram veroties, kontakts ar publiku bija nodibināts. Tālākā spēles gaita saistīja, brīžiem humors sprēgāt sprēgāja. Ainas mainījās raiti, acis žilbināja krāsainie tērpi, un aktieru spēles temps neatslāba no sākuma līdz beigām.

Jaukas bija īpatnējās dejas. Skatītāji sprieda, ka redzēts liels teātra mākslas darbs un saspēla bijusi lieliska. Paldies par to rīkotājiem un ciemiņiem!

Talā ceļa braucēji izpelnījās aplausus un ziedus. Tika teiktas runas, nododot sveicienus un veltes režisoram Osv. Uršteinam viņa darba jubilejā, un izteikti vēlējumi latviešu teātrim vēl ilgi iepriecināt latviešu sabiedrību ASV. No DV apvienības un vanadžu saimes sveica Elvīra Brūna, ALA Kultūras biroja teātra nozares — Aleksandra Geriņa, Latviešu teātra kopas Grand Rapidos Rūta Puriņa, Zelma Lapsiņa un no Literārās kopas Grand Rapidos Jūlija Rumberga. Apmeklētāju bija ap 240, liekas rekorda skaits pēdējos gados.

V.Z.

Izsūtot LA Ziemsvētku kartītes, dažiem sūtījumiem pārpratuma dēļ varētu būt pievienotas DV Ziemsvētku ziedojumu akcijas skrejlapas.

Mēs atvainojamies lasītājiem un DV Toronto nodaļai par sarežģījumiem sakarā ar minēto.

Lasītāji lūgti klātpielikto aploksni izmantot samaksai par kartītēm, kas ir $ 3.50 par komplektu, bet Ziemsvētku ziedojumus sūtīt: —LATVIAN RELIEF SOCIETY DAUGAVAS VANAGI — TORONTO BRANCH, 125 Broadview Ave:. Toronto, Ont. M4M 2E9.

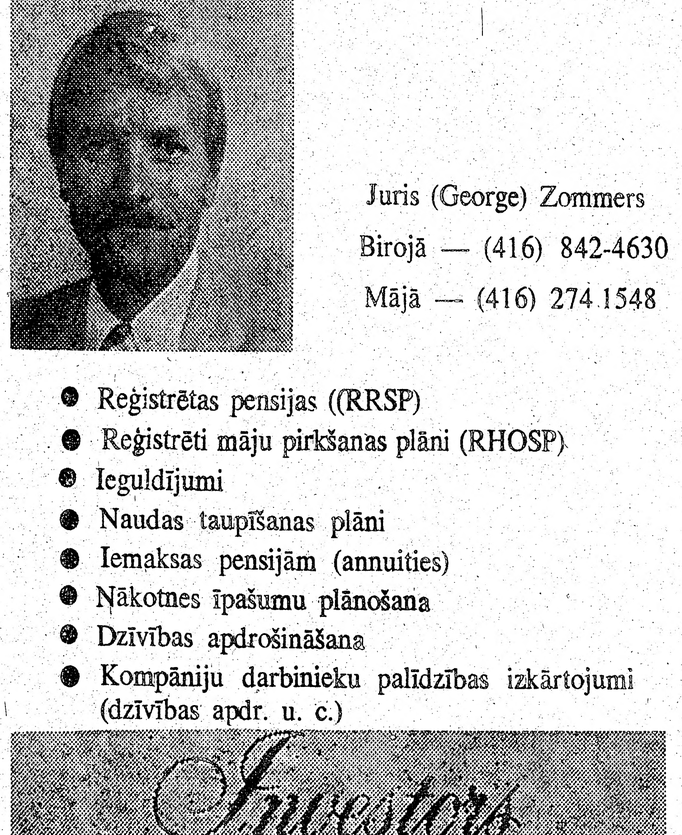

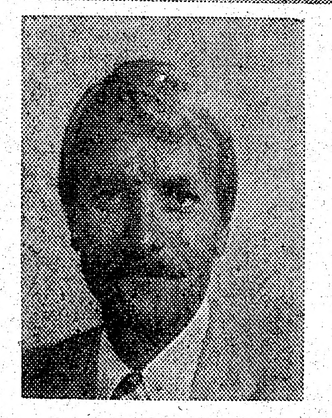

Juris (George) Zommers
Birojā — (416) 842-4630
Mājā — (416) 274 1548

- Reģistrētas pensijas ((RRSP)
- Reģistrēti māju pirkšanas plāni (RHOSP)
- Ieguldījumi
- Naudas taupīšanas plāni
- Iemaksas pensijām (annuities)
- Nākotnes īpašumu plānošana
- Dzīvības apdrošināšana
- Kompāniju darbinieku palīdzības izkārtojumi (dzīvības apdr. u. c.)

Investors
SYNDICATE LIMITED

Toronto pilsētas
pašvaldības vēlēšanas
1980. g. 10. novembrī

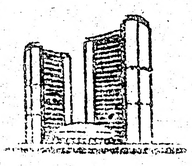

VAI ESAT TIESĪGS BALSOT,
BET JŪSU VĀRDS NAV VĒLĒTĀJU SARAKSTĀ?

Vēlēšanu apliecības

Ja jūs esat tiesīgs balsot, bet jūsu vārds nav ievietots vēlētāju sarakstā un jūs esat nokavējis saraksta pārbaudes pēdējo termiņu, jūs vēl varat balsot, ja jūs dabūjat vēlēšanu apliecību (Voting Certificate).

Piesakaities personiski pie pilsētas valdes sekretāra (City Clerk), pilsētas valdes namā, laikā no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 8.30 — 16.30 vai sestdien, 1980. g. 1. novembrī no plkst. 9.00 — 15.00.

Ja jūs saņemat savus pavalstniecības dokumentus vai nu 1980. g. 23. oktobrī vai pēc tam, varat pierādīt savu pavalstniecību un jums ir pārējās zemāk minētās vēlētāja kvalifikācijas, jūs varat dabūt vēlēšanu apliecību no pilsētas valdes sekretāra (City Clerk) vai izpildot attiecīgo veidlapu vēlēšanu komisijas pārstāvja (Deputy Returning Officer) klātienē savā vēlēšanu iecirknī.

PAZIŅOJUMS (DECLARATION) VĒLĒŠANU DIENĀ

Balstiesīgi vēlētāji, kuru vārdi izlaisti no vēlētāju saraksta, var balsot 10. novembrī vēlēšanu dienā, izpildot attiecīgo veidlapu vēlēšanu komisijas pārsāvja klātienē savā vēlēšanu rajonā. Ir nepieiešami apmierinoši personas apliecinājuma dokumenti.

VĒLĒTĀJU KVALIFIKĀCIJAS

Jūs esat tiesīgs balsot, ja esat Kanadas pilsonis vai britu pavalstnieks, esat sasniedzis 18 gadu 10. novembrī vai pirms tam un esat dzīvojis Toronto pilsētā jebkurā laikā starp 1980. g. 2. septembri un 22. oktobri.

Ja jums vai dzīvesbiedram pieder zeme vai esat īrnieki Toronto pilsētā, bet nedzīvojat paši Toronto, jūs esat tiesīgs balsot, ja jums ir pārējās augšminētās vēlētāja kvalifikācijas.

Roy V. Henderson
City Clerk and Returnig Officer
October, 1980

RELIĢISKĀ DZĪVE

Viņa pavēles

Tā es staigāšu brīvi, jo es rūpēšos par Tavām pavēlēm.
Psalmi 119, 45

Mēs gribam būt brīvi cilvēki. Pavēles mums nepatīk, jo tās, šķiet, ierobežo mūsu brīvību. Mums gan patīk dot pavēles citiem, bet klausīt pavēlēm izliekas vecmodīgi. Mums pašiem ir pietiekošas zināšanas par to, kas un kā jādara. Pat vēl vairāk, vai mums kā kristiešiem pavēles ir vispār nepieciešamas? Vai mēs neesam atbrīvoti no visu pavēļu — likumu, rīkojumu, noteikumu pildīšanas?

Un tomēr, senais dziesminieks aicina rūpēties par Dieva pavēlēm. Kādēļ? Savā pamatā, mūsu garīgai dzīvei ir nepieciešama disciplīna. Brīvība bez disciplīnas nav ne saprotama, ne saglabājama. Bez disciplīnas brīvība kļūst par nesavaldīgu patvaļu, kas nodara mums tikai postu. Arī kristīgā dzīve bez disciplīnas nav iedomājama. Pat mīlestībai ir nepieciešama disciplīna, lai tā nekļūtu akla. Vecāku mīlestība ir bieži tik skaista, jo tā ir tik disciplīnēta. Ja tas tā nav, tā nodara tikai postu bērniem.

Dieva pavēles — baušļi un likumi — nav vērsti pret cilvēka brīvību. Taisni otrādi. Šīs pavēles ir dotas, lai šo brīvību nodrošinātu. Mūsu brīvība ir visdrošāka tad, kad esam pakļāvušies Dieva vadībai. Viņa paspārnē mēs esam visbrīvākie. Tur, kur mēs neklausām Dieva pavēlēm, mēs pazaudējam šo brīvību. Pazudušais dēls zaudē brīvību tad, kad viņš ir aizgājis prom no tēva mājas un sācis iet pats savus ceļus.

Disciplīna ir nepieciešama garīgā dzīvē ne tikai, lai to saglabātu, bet arī, lai mēs augtu. Kristīga dzīve bez augšanas nav domājama. Tomēr šī augšana vienmēr prasa nopietnu plānošanu un sistēmatisku darbu. Viss tas norāda uz disciplīnas nepieciešamību. Mēs dažkārt sakām, ka cilvēkam ir jāmāk dzīvot. Mācēšana un mācīšanās nekad nav domājama bez disciplīnas. To mums dod Dieva pavēles. Domāsim par tām kā par programmām un plāniem, ko Dievs savā žēlastībā mums dod, lai mēs vieglāk atrastu ceļu uz Viņa valstību.

Šajā ziņā mums ir jārūpējas par Dieva pavēlēm. Programmas pašas nepiepildās mūsu dzīvē; mēs esam to veicēji.

Debesu Tēvs! Liec mums nopietni rūpēties par Tavām pavēlēm. Ļauj mums tās iedzīvināt mūsu dzīvē, lai mēs iegūtu brīvību un augtu pretī Tavai valstībai.

Dr. Visvaldis Klīve

Dzird un dara

Tāpēc ikviens, kas šos manus vārdus dzird un dara, pielīdzināms gudram vīram, kas savu namu cēlis uz klints.
Mateja ev. 7, 24

„Kas šos manus vārdus dzird un dara . . ."

Dzirdēt un darīt! Tās abas ir lietas, ko Jēzus prasa no mums. Tās abas ir nepieciešamas, lai Jēzus evaņģelijs kļūtu dzīvs un iedarbīgs. Bez dzirdēšanas, bez Dieva vārda uzklausīšanas, bez dvēseles veldzēšanas Kristus evaņģelija neizsikstošajā avotā mūsu kristietība izplēn un zaudē savu spēku, dziļumu un aparotību, un mūsu dzīve un darbi ievirzās nepareizā gultnē un zaudē savu kristīgo raksturu.

No otras puses —— dzirdēt, klausīties Jēzus vārdus, bet nedarīt tā, kā Viņš prasa, nozīmē, Jēzus vārdiem runājot, ka tas „savu namu cēlis uz smiltīm (Mateja ev. 7, 26).

Jēzus prasa darboties, celt, augt, cīnīties, būt aktīvam. Viņš necieš „svētdienas kristiešus", kuŗu kristietība aprobežojas tikai ar baznīcas četrām sienām.

Dzirdēt un darīt — abu šo harmoniskā saistībā spējam dzīvē celt namu uz klints. Tāpēc lai atskan Dieva vārds ik svētdienas tev baznīcā, lai ik rītu un vakaru tas runā uz tevi no lasītās bībeles rindām un lai tas dzen tevi darboties un celt dzīvē Dieva valstību, — tad tavs nams nesagrūs!

Māc. Alberts Ozols

Māc. Arājs Čikagas baptistu gada svētkos

Čikagas latviešu baptistu draudzes 73. gada svētkus š.g. 19. oktobrī ievadīja draudzes mācītāja V. Landmaņa uzruna. Draudze sākusi darboties kā trīs atsevišķas vienības: Čikagā ar māc. Krauzi,, Melvudā V. Marenieka un Melrozes parkā Buša vadībā. Kad 1906. gadā draudze par mācītāju aicinājusi G. Rediņu, atsevišķās vienības apvienojušās. Draudzes dibinātāji tagad miruši, bet vēl dzīva pirmās draudzes locekle A. Kupere Viskonsinā. Draudze arvien bijusi aktīva iekš- un ārmisijas darbā, un bija ieguvusi arī savu dievnamu, kas pilsētas iedzīvotāju sastāvam mainoties, tagad pārdots. Māc. Landmanis kopā ar citiem draudzes ganiem draudzē darbojies 35 gadus. Ar rakstu draudzi sveica Dr. E. Gallens ar dzvesbiedri, misijas draudzes māc. Zingers, kā arī atsevišķi draudzes locekļi Čikagā, Milvokos un Kalamazū.

Svētku sprediķi teica māc. A. Arājs no Toronto. Viņš beidzis MakMāstera universitāte teoloģijas fakultāti un darbojies par mācītāju Vārpas kolonijā Brazilijā, pēc tam Sanpaulo draudzē. 8 gadus bijis Brazilijas latviešu baptistu apvienības priekšsēdis. Toronto draudzē kalpo kopš 1978. gada un ir ASV latviešu baptistu apvienības padomes loceklis. Pirms sprediķa māc. A. Arājs nodeva Toronto draudzes un māc. J. Šmita sveicienus

Sprediķim mācītājs bija izvēlējies Marka evaņģelija tekstu Tas visu spēj, kas tic. Dievkalpojumu kuplināja draudzes koris diriģenta R. Kalnmala vadībā, soliste V. Landmane, baritons V. Mūrnieks, ērģelniece S. Aistare un pianiste L. Stumbure. Rinkonas draudzes locekļa J. Lutenieka dzejoli nolasīja J. Arājs. Māc. V. Landmanis pateicās viesim māc. Arājam, korim, un diriģentam, māsu pulciņam un viesiem no pārējām konfesijām. Pēc dievkalpojuma sapulcējušies pakavējās pe māsu pulciņa bagātīgi klātā cienasta galda. Māsu pulciņa priekšnieces M. Cakares ierosmē bija izkārtota izloze, kuŗas atlikums ziedots slimo un veco ļaužu mītnēs dzīvojošo māsu aprūpei.

Ilze Šīmane

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

radio raidījums

nepārtraukti
25. gada gājumā
katru svētdienas rītu no
pl. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro,
Ont., tālr. 261-4218
Latviešu misijas

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac.

100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30
no rīta sestd. pl. 10 no rīta
Bafalo TV stac. 29, 700 Club,
ik dienas pl. 11.30 no rīta un
pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.1
24 stundas. Tel. 889-3126

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 5B7.

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

1. novembrī (sestdien) pl. 14 sadraudzības pēcpusdiena kristīgām sievietēm Sv. Jāņa draudzes lejas zālē. Visas latvietes mīļi aicinātas piedalīties.

2. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Vadīs archibīskaps A. Lūsis.

9. novembrī pl. 11 Varoņu atceres dievkalpojums. Pl. 18 garīgs koncerts draudzes vokālā ansambļa izpildījumā. Ansambļa vadītāja — Brigita Alka.

16. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cālīša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

2. novembrī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Gaujas Gaidu vienības Mārtiņu sarīkojums.

9. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

16. novembrī pl. 15 dievkalpojums. Valstssvētku akts Convocation Hall, pl. 17.

18. novembrī pl. 19.30 dievkalpojums Latvijas dibināšanas dienas atcerei Sv. Andreja baznīcā. Kopīgs visām draudzēm Toronto.

23. novembrī pl. 11 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, dziedās draudzes koris. Pl. 13 dievkalpojums angļu valodā.

30. novembrī pl. 15 Garīgas mūzikas koncerts — Tam Kungam jauna dziesma, piedaloties jauniešu ansambļiem un koriem.. Pirmais adventa dievkalpojums.

7. decembrī pl. 15 otrā adventa svētdienas dievkalpojums Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena ar māc. Ā. Čopa referātu.

14. decembrī pl. 11 trešā adventa svētdienas dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma Ziemsvētku dziesmu dziedāšana. informācija par ārmisijas darbu, kafijas galds. Atlikums par labu ārmisijai.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

2. novembrī pl. 13 Reformācijas svētku dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Dziedās Viestura kori. Tūlīt pēc dievkalma draudzes bazārs baznīcas augšējā zālē.

9. novembrī pl. 13.30 dievkalpojuma Grace United baznīcā Bramptonā.

23. novembrī pl. 13 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu Sv. Barnaba baznīcā.

30. novembrī pl. 13 1. adventa dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda pirmiesvētes jauniešu grupai.

PRIEKAVĒSTS

Kristīgo latviešu
radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp.
no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale
Ont. tālr. 749-0832

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecumu grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles studiju — **lūgšanu sanāksmes katru trešdienu** pl. 19.30.

2. novembrī pl 16 **dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.**

9. novembrī pl. 15 **draudzes 20. gadasvētki. Piedalās Klīvlandes latv. baptistu koris un māc. Uldis Ukstiņš.**

Prāvests Dr. B. Kekins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. **527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.**

2. novembrī pl. 10.30 — bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 — draudzes dievkalpojums. 12.30 — Pensionāru apvienības sarīkojums.

9. novembrī pl. 10 —— dievkalpojums angļu valodā, kopā ar igauņu draudzi.; pl. 11 svētdienas skola un bībeles klase; pl. 11 draudzes dievkalpojums. Lāčplēšu un citu brīvības cīnītāju piemiņa. Pl. 12 vanadžu pankūku pusdienas.

16. novembrī pl. 11 Latvijas valstssvētku dievkalpojums kopā ar Hamiltonas katoļu draudzi. Piedalās priesteris mons. Mozga, koris. Dziesmu lapiņas: Organizācijas aicinātas piedalīties ar karogiem. Pl. 12 Hamiltonas latviešu skolas akts.

23. novembrī pl. 16 Mirušo piemiņas dienas dievkalpojums ar dievgaldu, koris, dziesmu lapiņas.

30. novembrī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un bībeles klase! pl. 11 — pirmā adventa dievkalpojums. Pl. 12, Dāmu komitejas Ziemsvētku tirdziņš.

BAFALO

Māc. Artūrs Drūmiņš, P.O. Box 655 Port Colbourne, Ont. L3K 5X8 Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Baffalo, N.Y.

TĒRVETES NOMETNĒ

MONTREALA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM.
PIEPRASIET TELEFONISKI.
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MELTĪTĒM. — $3.00

Dugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdid., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., setd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet speciālistei informētājai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visi plānoti. Palīdzam saglābt cilvēkiešus un lemtiskas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

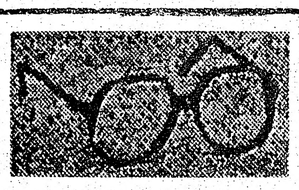

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem

Ir trīs veidi, kā var istaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Istabas darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, izmantot ALCAN 20 gadu garantēju**

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVĪS
△ MARĶĪZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2964 *Īpašnieks Artūrs Mīlenbahs*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Egīlītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 BENJAMIN FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Specializējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acu rāmji.
1586 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kredītsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1483, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Piepem pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (Ēpatnē ji latviski medus dzeltenā un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Lapeiešā pieteikšanās
Tālr. 921-2924
670 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M6G 1A8

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
687 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K3. Tel. 924-1468
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Jauna DV Grāmatnīcas nodaļa — Salons Kanadas Latviešu Centrā
Piedāvā:
Grāmatas
Rotas
Keramiku
Gleznas
4 Credit Union Dr. Toronto, Ont M4A 2A1
telf: 757-1482

PĒRKU

Kanadas un ASV

SUDRABA

dolarus

Augstas cenas.

Toronto (416) 762-7100.

B & V Installers

IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.

Zvanīt

Dienā	Vakarā
Stan Back	V. Ivans
783-6151	763-3374

Izdevīgs laiks

pasūtināt spalvu un dūnu

segas, pēļus

spilvenus,

kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.

Zvanīt 787-9021.

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Īgauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.

2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9

Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

VITA

gatavo viesībām — mazām, elegantām, intīmām. Tālrunis 491-9465

Sunnyside rajonā klusā mājā

izdodama istaba ar virtuvi.

Zvanīt 535-3589

Vecākais latviešu puku veikals

Dibināts 1952. g.

Venus

ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI katram gadījumam

Piegāde Lieltoronto pilsētas robežās

Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm

231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6

Tel. darbā (416) 534-4645, pēc darba (416) 533-4037

A. Putniņš

KALUPE JEWELLERY LTD.

- DIMANTI
- PULKSTEŅI
- LATVISKAS ROTAS

Zeltkalies

ALDONAS KORMS

VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125

College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi (Pollen)

Peru piens (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Dāmu un kungu **DREBNIEKI**

šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes

Runā vāciski

Old Mill Tailors

Rudi H. Schneider

7 Riverview Gardens—769-9135

pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**

125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu	$35.00
☐ 6 mēnešiem	$18.00
☐ 3 mēnešiem	$ 9.00

☐ Piemaksāju par 1980. gadu $ ....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese: .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Ceku lūdzu sūtīt uz

LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. VĀRDA

ZIEDI UN DĀVANAS

GARDENIA

FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8

(Pie „Chester" pazemja pieturas)

466-1951 vai 466-1502

ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI

VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ

LATVIEŠU DAILAMATNIEKU DARBI

ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI

DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI

ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS

Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.

Māra Gugāns-Lūsis

Murray E. Newbigging

BĒRU MĀJA

Izjusti personīgi pakalpojumi, pastāvīga kapella.

M. WAYNE HAMILTON

Funeral Director

733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.

Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto.

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011

Liela izvēle īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzipari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, lini materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos

Veikali atvērti:

ceturtdiena un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

MLĢ LAIMEI

MLĢ LAIMEI

Vēl tikai dažas nedēļas līdz MLĢ II loterijai valsts svētkos Minsterē 18. novembrī.

PĒRCIET MLĢ LOTERIJAS LOZES.
ZIEDOJIET MLĢ LAIMEI!

Vērtīgi laimesti:

- atpūtas un prieka brīžiem aluminija laiva (12 pēdu — de lux — modelis) un 2 desmit ātrumu divriteņi
- klusiem brīžiem un garam:

— kokle
— latviešu un cittautu mākslinieku gleznas
— vērtīgas grāmatas
— skaņu plates
— latviešu keramika
— mākslas rokdarbi u. c.

(Laiva ir laivu rūpnieka Rūdolfa Kadiķa ziedojums Nalco Boats Mfg. Co., a Division of Oclan Industries Ltd., Scarboro, Ont., Canada.)

Pēc grūtām ciešanām no mums šķīries mūsu mīļais

Ādams Stāks

dzimis 1922. gada 18.augustā Latvijā,
miris 1980. gada 5. oktobrī Milvokos.

Ak dzīves dienu gājums,
Cik ātri paiet tas:
Sauc Dieva aicinājums,
Nāk vakars — jāšķiras.

Viņu mīļā piemiņā paturēs

brālis Igors Latvijā,
Silva un Raimis Kanadā

Dieva mierā aizgājusi mūsu mīļā draudzene

Anna Pļavnieks

dzimusi 1917. gada 29. aprīlī,
mirusi 1980. gada 5. septembrī.

Atraisās lapa no koka,
Pieplok zemei un trūd,
Atraisās gadi un draugi —
Pamāj, pasmaida, zūd.
(R. Skujiņa)

Skumjās viņu piemin

Dzintra Bush ar ģimeni Otavā,
Elza un Ernests Reinis Hamiltonā

Glen A. Liekniņš

dzimis 1955. g. 9. oktobrī Londonā, Ont.
miris 1980. g. 18. augustā Londonā, Ont.

Tad, kad pār debešiem ziliem,
Pāri par kalniem un siliem
Izskan kā mūžības takts:
Nāk man pēdējā nakts...
Atstāju visu, kas mīļš,
Šeit, lai stāv un dīc,
Ņemu tik ilgas pēc laimes
Mūžīgā tumsībā līdz
Vecmāmiņa

Sēro:

ģimene un piederīgie

No mums šķīrusies

Dzidra Cers dzim. Krastiņš

dzimusi. 1930. g. 8. jūlijā Latvijā
mirusi 1980. g. 13. oktobrī Hamiltonā, Kanadā
Pārpelnota 15. oktobrī

Par viņu skumst

DV Hamiltonas nod. vanagi un vanadzes

Labo visāda veid aautomašīnas
CREST MOTORS CUSTOM SERVICE
Latviešu uzņēmums, īpašnieks S. MIĶELSONS
253 Merton Str. (starp Yonge un Mt. Pleasant)
Tel. 485-5537
Sestdienās strādā līdz pl. 12.00

Andris Zeibots, C. A.
Cole, Zeibots & Company
CHARTERED ACCOUNTANTS
Henry Cole Management Group Limited
MANAGEMENT CONSULTANTS
797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

HELLO WORLD
Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto,
Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

ALCAN
ALSCO - RUSSELL
Aluminum Company
IERĪKO UN LABO
- Aluminija māju sienas un jumtu pārkares (soffits)
- Ūdeņs noteku caurules ar neredzamiem savienojumiem 5" dimensijā
- Durvju un logu nojumes un slēģus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Apmaina logus.

Licensētu amatnieku speciālistu lietpratīgs darbs.
Bezmaksas darbu novērtējumi katrā laikā.
Pakalpojam īpašniekam tieši — bez starpniekiem.

BBB BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER

Telefoni (416) 274-1589 vai
(416) 861-1087.

Īpašnieki: Andris Namgauds
Tom Russell

SVĒTKU SAIŅI UZ LATVIJU
Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.,
273 Old Brompton Rd.,
London SW 5 9JB, England

Express sainis Nr. 111 ..... **US$ 135.00**
1 labas kvalitātes kungu kamzolis VAI 1 mohaira vilnas dāmu jaka, 500 gr. šķīstošās kafijas pulvera, 500 gr. dzeramās šokolādes, 1 kg krējuma konfekšu, 1 kg rozīnu, 453 gr. šokolādes svētkiem kastē.

Express sainis Nr. 222 ..... **US$ 275.00**
2 pāri Wranglera džīnsu bikses, 2 Wranglera virskreklī, piemēroti biksēm, 3 metri bieza krimplīna uzvalkam vai kostīnam, 200 gr. šķīstošās kafijas pulvera,

Sainim Nr. 222 pievienosim 4 metrus sintētiska džersija kleitas drānu skaistās krāsās, pasūtītājam samaksājot tikai muitu 12 rubļus — US$ 23.00.

AIZ DZELZS AIZKARA

UZ LAUKIEM TRŪKST ELEKTRIĶU

Divi lieli vīri: Rīgas politechniskā institūta docents K. Timermanis un Lauksaimniecības ministrijas elektrifikācijas pārvaldes galvenais mechaniķis P. Ciprovičs Cīņas 1980. g. 20. septembŗa numurā rakstā Elektrībai liela vara sūdzas par elektriķu, montieŗu, techniķu un inženieŗu trūkumu ne tikvien uz laukiem, bet visā valstī. Elektromontieŗu nav ne puse no nepieciešamā daudzuma. Techniķu ir tikai divas piektdaļas, bet diplomētu inženieŗu — tikai 18 proc.

Par galveno cēloni elektriķu trūkumā rakstītāji atzīst lauksaimniecībai nepieciešamo kadru sagatavošanas un piešķiršanas plānu nepilnības. Tā Rīgas politechniskajā institūtā lauku elektroapgādes speciālitātē tikai kopš 1976. gada uzņemamo studentu skaits palielināts līdz 50. Paredzams, ka lauksaimniecība turpmāk saņems tikai 30—35 elektroinženierus. Ja netiks veikti papildus pasākumi, lauksaimniecībā elektrifikācijas inženieŗu trūks vēl 15 gadu.

Uz laukiem, sevišķi saimniecībās, zemāko elektriķu personāls, montieŗi un techniķi, ir daudz sliktāk atalgoti nekā mechanizātori un citi lauksaimniecībā nodarbinātie.

Raksts arī netieši atklāj, ka Rīgas politechniskais institūts sagatavo dažādus speciālistus pēc vissavienības resp. Maskavas noteiktā mācību plāna. Starp vairāk nekā 400 speciālitātēm ir gan inženieŗi elektriķi, inženieŗi elektromechaniķi, bet nav enerģētiķu. Šajā sakarā Rīgas politechniskais institūts izdarījis izmaiņas Maskavas mācību plānā un to pietuvinājis Latvijas lauku vajadzībām. Pastiprināta siltumenerģētikas rūpniecības elektronikas un elektropiedziņas mācīšana. No jauna ieviests elektrisko aparātu kurss.

Jaunajiem elektroinženieŗiem nav iespējams iegūt vajadzīgo praksi, jo tieši starpkolchozu celtniecības apvienība nav paredzējusi prakses vietas inženieŗiem un diplomandiem. Lai iegūtu pilnīgas zināšanas, katram inženierim ir nepieciešams prakses laiks tiešajā speciālitātē uz laukiem.

Rakstītāji saskatījuši nepilnības Lauksaimniecības ministrijai pakļautajā enerģētikas dienestā. Gandrīz 3000 lielajai lauku elektromontieŗu, techniķu un inženieŗu saimei nav kvalificētas vadības un koordinētāju ne rajonu, ne visas valsts mērogā. Lauksaimniecības ministrijā nav ne galvenā enerģētiķa nodaļas, ne paša galvenā enerģētiķa. Rajonos un lauksaimniecības ražojumu rūpniecību apvienībās šo jautājumu risināšanai paredzēts inženieris elektriķis. Taču tādi ir tikai pieci. Visur citur to vietā darbojas vai nu inženieŗi mechaniķi, vai pat techniķi mechaniķi.

Nenormālas darbināšanas dēļ ik gadus no ierindas iziet ap 13 procentu dzinēju-elektromotoru. 1979. gadā lauksaimniecībā, valsts muižās un kopsaimniecībās izmanto 258.000 elektrisko dzinēju. Tā kā katrs sabojāts dzinējs maksā līdz pat 120 rubļu, tad kopējā summa sasniedz 4 miljonus rubļu.

Saimniecībās no ventilātoriem vai neatbilstošiem vadiem rodas īssavienojumi un aizdegas šķūņi un citas ēkas. Noteikumos paredzēto vadu vienkārši nav, bet šķūņos un kūtīs elektrība vajadzīga.

Nelaimes samazinātos, ja laukus nodrošinātu ar kvalificētiem darbiniekiem, sagādātu nepieciešamos elektriskos materiālus, dzinēju aizsardzības ierīces un mechanismus un elektriskās iekārtas izmantotu lietderīgāk, atzīst rakstītāji. Abi gan runā par iekārtu ekspluatācijas kultūru.

P. B.

H. Celmiņas soda nometnes skicē — mūķenes nāk no karcera.

LATVIJĀ VĒL VIENMĒR SLIKTI CEĻI

Rīgas laikraksts Cīņa 21. septembŗa numura ievadā Ceļi tāli, ceļi tuvi raksta, ka vairāk nekā 20.000 kilometru auto ceļu šķērsojot Latviju. Minētais lasītāju šinī pusē maldina. Tie nav auto ceļi rietumvalstu nozīmē, bet parastie ceļi, vairumā grantēti, pa kuŗiem norit auto satiksme. Auto ceļi rietumvalstu nozīmē ir Rīgas—Tallinas, Rīgas—Pleskavas, Rīgas—Daugavpils, tāpat Jūrmalas un Jelgavas šosejas, kuŗas parasti sauc par plašajām maģistrālēm un pa kuŗām iet arī tā saucamie starprepubliku autobusi.

Okupētajā Latvijā paplašinātais autobusu tīkls ir nepieciešamība, jo pat uz kopsaimniecības vai valsts muižas centru no nomalēm nevar citādi aizkļūt — 20—30 km attālumā. Par to raksta arī Cīņa savā ievadā. Nav kolchozu vai valsts saimniecības centru, kuŗus neaizsniegtu kāds autobuss.

Lauku ceļi parasti ir izbraukti, nelaboti, dangaini. Par to raksta Cīņa. ,,Kur sākumā tikai nieka iedobums, tur pamazām lietus un riteņu berzēta bedre kļūst dziļāka, līdz sīkais remonts vairs nepalīdz. Šofeŗi bojā mašīnas un nervus, pasažieŗiem nepatīkams brauciens. Remontam vajadzīgs arvien lielāks līdzekļu ieguldījums.''

Par autobusu noslogoto ceļu, kas iet no Jēkabpils uz Rīgas pusi pa Daugavas kreiso krastu, sūdzas rīdzinieks J. Skerikāns: ,,Ap Staburagu un Seci ceļš tā izdangāts, ka autobuss tik tikko tiek cauri. Grāvji aizauguši, lietus ūdenim nav kur notecēt. Kur palikušas ceļu planēšanas mašīnas? Nav labāks stāvoklis arī citos rajonos, piemēram, Limbažu.''

Raksturīgi, ka starppilsētu ceļi valstī ir labāki nekā ciematus un pilsētas šķērsojošās satiksmes artērijas. Sevišķi tas sakāms par galvaspilsētu Rīgu. Nav jūtams, ka ceļus kāds steigtos remontēt. Jau gadus divus Rīgā slēgta Stopiņu iela, slikts segums Zilupes ielai, Katlakalna ielai, Bolderājas šosejai pie kokapstrādāšanas kombināta. Cīņa piebilst, ka ceļi ir visas tautas bagātība.

P. B.

KAVIĀRS PĀRVĒRŠAS PAR ŠPROTĒM

Sākot ar 70. gadiem, kad Volga bija jau kārtīgi piesārņota, lielās zivis to pameta un aizbēga uz Kaspijas jūŗu. Krievu kaviāra produkcija strauji kritās, Irānai tā esot krietni cēlusies. Kaviārs gan Krievijā, gan pasaules tirgū sāka maksāt tīri pasakainu naudu. To pamanīja arī pašās augstākajās galotnēs zivkopības ministrijā. Ministrs Iškovs, partijas biedrs kopš 53. gadiem, seškārtīgs Ļeņina ordeņa laureāts, centrālkomitejas kandidāts, priekš dažiem gadiem 70. dzimšanas dienā tika apbalvots ar sociālistiskā darba varoņa titulu. Vārdu sakot — skaidrs un kristalltīrs ļeņinietis. Tāpat kā viņa vietnieks Rutovs, daudzi asistenti un tā arvien tālāk uz leju.

Visi ,,dzīvotu laimīgi'' vēl šodien, ja nebūtu notikusi ,,nelaime'': kādā no zivkopības apvienības ,,Okeans'' veikaliem cilvēkiem izdevās lielisks pirkums — pērkot šprotes eļļā, burkās atradās melnais kaviārs! Kaviāra oficiālā cena bija 270 rubļu, bet nopirkts par pieciem! Protams, laimīgie pircēji nesūdzējās, un tiem laimējās vēl un vēl. Taču uzradās kāds āķīgs pircējs — čekists, kas sāka ,,kasīties''. Un pamazām atklājās fantastiskas lietas!

Izmeklēšana atklāja lielāko melnās tirdzniecības darījumu visā Pad. savienības korruptās saimniecības vēsturē, un tas nesaka maz. Iesaiņotu 3 un 5 kg burkās, kaviāru nosauca par šprotēm eļļā un pārdeva tirdzniecības uzņēmumiem Vakareiropā. Tie samaksāja noteikto cenu par šprotēm padomju valstij, un starpību (protams, paturot pusi sev) nolika Šveices bankās. Tur to padomju birokrati ārzemju braucienu laikā ņēma ārā un pirka dārgu dārgās ,,sapuvušo rietumu'' mantas. Kaviāru, iesaiņotu mazākās burciņās, pārdeva rietumu tirgū par tirgus cenu.

Biedrs Iškovs bijis varens ceļotājs, tik daudz kā viņš, braucis reti kāds padomju funkcionārs, apmeklējis ap 50 zemju, sapazinies un sarunājies ar kādu rietumu firmu, kuŗa bijusi ar mieru piedalīties blēdīgajos veikalos.

Viss blēdību tīkls bijis plaši sazarots, līdz pat kaviāra iesaiņošanas vietai Azerbeidžanā. Vadzis lūzis š.g. februārī. 6. februārī pats Kosigins pirmoreiz mūžā ieradies Zivkopības ministrijā Maskavā, lai prezidētu sēdē, kur galdā celti pierādījumi. Viss, protams, noticis lielā slepenībā, avīzē parādījies 3 rindiņu gaŗš ziņojums, ka biedrs Iškovs aizgājis pensijā. Vietas pazaudējuši arī Iškova vietnieks Rutovs, viņa sekretāriāta darbinieki un daži citi mazāki priekšnieki. Ļaunāk klājies vairākiem simtiem zemāku funkcionāru, tie apcietināti un gaidāmi bargi sodi, vairākiem draudot pat nāvessods. Tiesas diena drīz būšot klāt.

Ko no tā visa tā var mācīties? Vispirms jau tas ir jauns pierādījums padomju saimniecīskās sistēmas un ,,jaunā padomju cilvēka'' totālai deģenerācijai. Bez tam: ja gribi blēdīties, pacenties iekļūt pēc iespējas augstos partijas amatos. Tad tevi palaidīs pensijā, ja notiks ,,nelaime'', citādi...

Padomju zivkopības ministrijā ārzemju korrespondentiem atbild: mums ar tādām lietām nav nekādu darīšanu. Policijas iestādes gan sakot, ka turpinoties izmeklēšana. Presē, radiofonā un televīzijā par ,,melno'' kaviāru nav bijusi dzirdama ne zilbe.

ch

DZĒRĀJI VAINĪGI AUTO KATASTROFĀS — SATIKSMES NEGADĪJUMOS NOGALINĀTI 225 CILVĒKI

Par auto satiksmes negadījumiem šī gada pirmajā pusē Cīņas 3. august numurā raksta S. Ķemers. Visā Latvijā reģistrēti 1874 transporta negadījumi. Tanīs 1571 cilvēks ievainots, bet 225 — zaudējuši dzīvības. Šo satiksmes nelaimju iemesli: braukšanas noteikumu neievērošana, bojātas mašīnas, braukšana iereibušā stāvoklī. Visvairāk — 26,7 proc. negadījumu izraisījusi auto vadīšana iereibušā stāvoklī.

S. Ķemers gan nebilst ne vārda par biezai autosatiksmei nepiemērotiem ceļiem Latvijā, sevišķi laukos.

P. B.

Latviešu nacionālās pretestības kustības darbinieces M. Celmiņas grāmatu izdevis NLF Stokholmā.

SIDNEJA ZAUDĒ — LONDONA IEGŪST

Sidnejas latviešu sabiedrību pārsteidza ziņa, ka uz dzīvi Anglijā pārceļas viens no aktīvākiem un spējīgākajiem jaunās paaudzes latviešu darbiniekiem — Guntis Bērziņš. Pēdējā laikā viņš veica LAAJ vicepriekšsēža pienākumus Jaundienvidvelsā un 1981. gada beigās, LAAJ prezidijam pārceļoties uz Sidneju, bija paredzēts kā LAAJ prezidija priekšsēdis. Nu sidnejiešiem jāmeklē cits LAAJ prezidija priekšsēdis, pie kam atbildīgam amatam piemērotu cilvēku nav pārāk daudz.

Guntis Bērziņš dzimis Rīgā, 1938. gada 20 septembrī. Pamatskolu un vidusskolu Guntis beidzis Austrālijā — Sidnejā, pēc tam iestājies Jaundienvidvelsas universitātē, kuŗu beidzis 1960. gadā ar elektroinženieŗa (B.E.) gradu. Ar to Guntis vēl nebija apmierināts un turpināja studijas maģistra grada iegūšanai, kuŗu (MScE) arī ieguva 1967. gadā. Mācīdamies austrāliešu vidusskolā, Guntis mācījās arī latviešu vidusskolā, kuŗu beidza 1956. gadā kā SLB vidusskolas pirmā izlaiduma absolvents. Viņa latviešu valodas zināšanas ir nevainojamas.

Pēdējā laikā G. Bērziņš strādāja pie Austrālijas satelītu programmas sastādīšanas un veica pētījumus satelītu tipu izraudzīšanai, raidījumu joslu sadalei un specifikāciju izstrādāšanai. Viņu arī bieži komandēja uz dažādām sanāksmēm un konferencēm ā zemēs. Bērziņš saistījies „International Maritime Satellite Organization", jeb saīsināti — INMARSAT. Tās galvenais uzdevums esot, kā pastāsta G. Bērziņš, izveidot globālu sazināšanās sistēmu ar kuģiem, naftas tankkuģiem, piekrastes naftas urbēju platformām visā pasaulē. Guntis Bērziņš būs šīs organizācijas operāciju daļas vadītājs Londonā.

Ne tikai tas, ka piedalīšanās šādā pasākumā ir interesanta un sola daudz, pamudinājis Gunti Bērziņu izšķirties par pārcelšanos uz Eiropu, bet arī „vēlēšanās ģimenei un pašam dzīvot Eiropā, lai arī dēli kaut drusku ieaug Eiropas garā".

Atzīmējams, ka viņa dzīvesbiedre Laima, ieguvusi akadēmisku izglītību, algotu darbu nestrādāja, jo uzskatīja par savu galveno pienākumu izaudzināt četrus dēlus (vecumā no 4—11 g.) par krietniem latviešiem.

Guntis Bērziņš ir korporāvijas Fr. Cursika, bet Laima Bērziņa korp. Daugaviete saimes locekle.

KANADAS VANADŽU PRIEKŠNIECE EIROPĀ

Daugavas vanadžu Kanadā priekšniece Ilga Breikša šinī rudenī apmeklēja Vāciju un Austriju. Septembŗa beigās trīs dienas viņa uzturējās Minsterē, iepazīstoties ar latviešu ģimnaziju un internātu, kā arī pārrunājot organizācijas darbības jautājumus ar DV ģenerālsekretāru A. J. Bērziņu. Pēc Zalcburgas apmeklējuma viņa 3. oktobrī devās uz Freiburgu, lai organizācijas invalidu atpūtas mītnē Bērzainē nedēļas nogalē piedalītos vanadžu salidojumā. Pēdējo bija izkārtojusi DV Rietumvācijas valdes vanadžu nozares vadītāja Biruta Celma.

Uz šo notikumu no Anglijas bija ieradusies arī visas organizācijas vanadžu priekšniece Austra Liepiņa. Kanadas viešņai bija sevišķa izdevība tikties ar vanadžu darbiniecēm un reizē iepazīties ar to darba problēmām. Tālās viešņas ceļš tālāk vedu uz Austriju, kur kādreiz pirms izceļošanas bija dzīvojusi. 13. oktobrī Ilga Breikša izlidoja atpakaļ uz Kanadu.

J. B.

DĪVAINS ...

Noslēgums no 2. lappuses.

kuŗa, izlasot šīs grāmatas, atsūta uz šejieni kā mācību, lai mēs tās vērtētu, sijātu un atšķirtu, kas ir īstā latviešu tautas kultūra, atšķirtu no komūnistu propagandas. Katru no šīm grāmatām pavada cietēju lūgums. Dariet jūs tur, brīvībā dzīvodami, kaut ko, glābiet mūs, mēs slīkstam garīgā tukšumā un nabadzībā. Kādā citā vēstulē raksta, dzimtenē vairākas reizes gadā baznīcas pārpildītas dievlūdzējiem, piem: 18. nov., kur mācītājs skaitījis neparasti gaŗu lūgšanu. Bet ārpus baznīcas stāvēja kultūras sakarnieki čekas aģenti, lai atkal no jauna kādu dievlūdzēju notvertu un aizsūtītu pazušanai.

Viņi nav vajadzīgi latviešu tautai, bet gan dzimtenes okupantam komūnistu partijai, lai, iebraucot šeit, noķertu tautiešus ar ierobežotu domāšanu ticībā un pārliecībā, ka komūnisms atnesīs latviešu tautai brīvību. Mums rodas jautājums, vai var kāds kultūras sakarnieks iebraukt ASV, ja viņam nav iepriekš slepeni nokārtots, kur viņš brauks un kas viņu uzņems. Un kuŗa būs tā organizācija, kas noorganizēs izsalkušos klausītājus, zīda papīrā ietītu komūnistu propagandu, lai ar mākslīgi sagatavotiem meliem un viltu aizrautu mūsu jaunatni. Tas vairs nav noslēpums, ka viņus šeit sagaida mūsu vidū dzīvojošie aģenti, jeb, kā viņi sevi dēvē, latviešu tautas vienotāji. Šie lielie „vienotāji" aktīvi darbojas ikkatrā lielākā latviešu kolonijā. Tiem nav kauna sēdēt blakus Tev un man, ar smaidu uz lūpām spiest roku 18. nov. aktā vai Ziemas svētku vakarā baznīcā, liecinot pa prātam mums, šovakar taču bija ļoti labs sprediķis. Nākošā mēnesī mēs redzam viņu starp tiem, kas ieteic kultūras sakarus ar dzimteni.

Jānis Ķinens sen.
Kalamazū, Mičigenā

MARIJA
DAUDZ VAIRS
NEIZIET...

Sabiedrībai, tāpat kā ģimenei, ir sava atbildība.

Ir atbildība kā pret ļoti veciem, tā arī pret ļoti jauniem, invalidiem un tiem, kam smagi dzīves apstākļi, kā arī pret vieniniecēm mātēm, kā Mariju, kuŗa, noslogota ar mājas darbiem, nevar veidot labāku nākotni ne sev, ne saviem bērniem.

Pašreiz ir pieejami Community Services Projects līdzekļi jau pastāvošo organizāciju atbalstīšanai, lai palīdzētu paplašināt viņu aprūpes darbu. Šis pabalsts būtu saņemams pasākumiem līdz pat trīs gadu periodam; līdzekļu piešķīrumi paredzēti projektiem, kas sagādās vismaz vienu jauna darba iespēju šai rajonā.

Jūs zināt labāk, kas būtu jādara šai lietā.

Sazinaities ar savu Kanadas darba pārvaldi (Canada Employment Centre) un pārspriediet ar mums savu projektu, kas varētu palīdzēt mūsu sabiedrībai labāk aprūpēt savus pilsoņus.

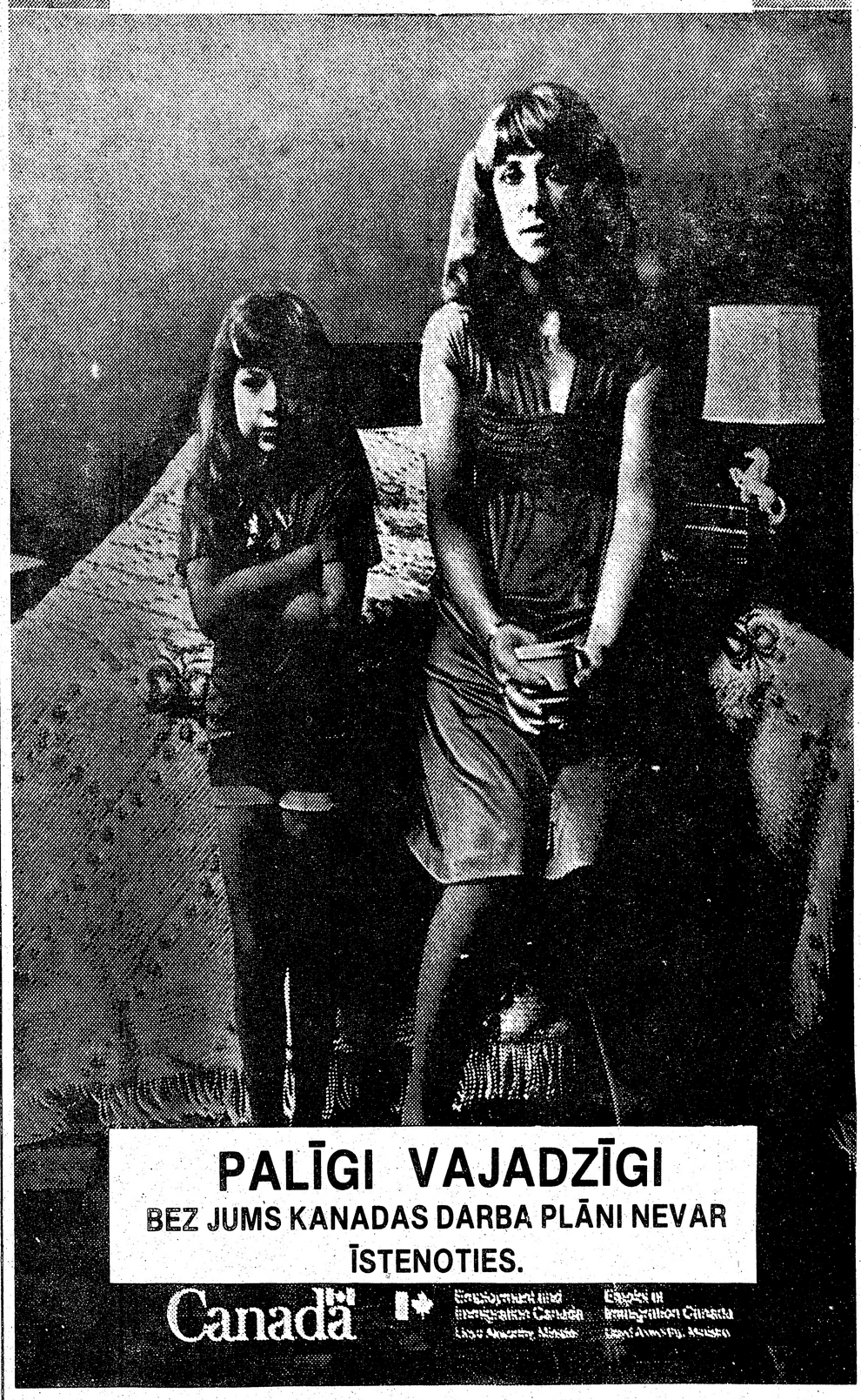

PALĪGI VAJADZĪGI
BEZ JUMS KANADAS DARBA PLĀNI NEVAR ĪSTENOTIES.

Canada

„DZĒRVEŅU

Rīgas laikr
septembŗa nu
„dzērveņu ka
rudens mežu
sēnes, rieksti
kuŗas brauc si
tālu. Ogas
sākt plūkt u
valdības notei
gad dzērveņu

Something to think about...

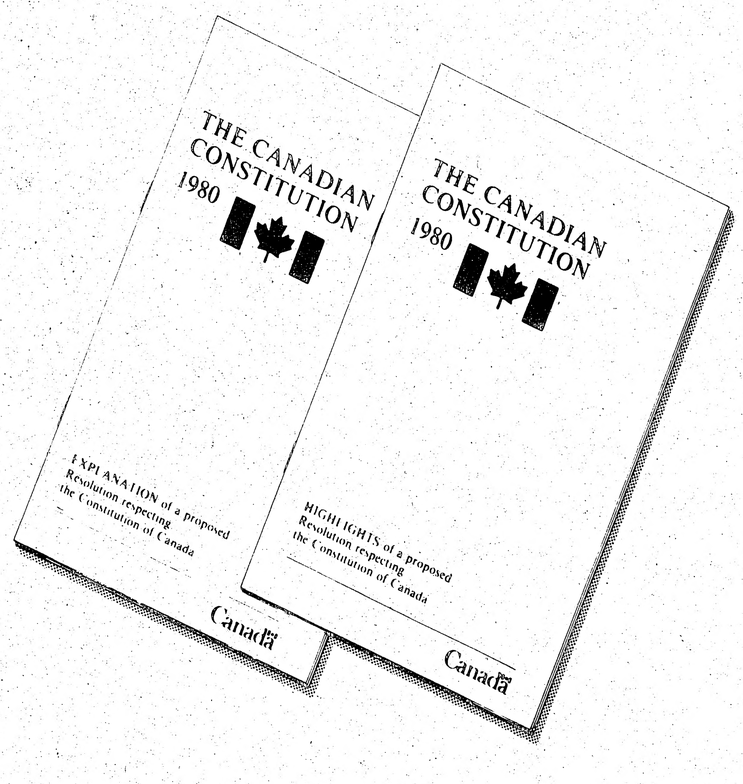

If you would like to have more information, free, you can pick up copies of these publications at most urban post offices.

PUBLICATIONS CANADA
P.O. Box 1986, Station B, OTTAWA, Ontario K1P 6G6
Please send me more information on the Constitution:
Explanation # 16 ☐
Highlights # 17 ☐
Please also add my name to the mailing list ☐
Name .....
Street ..... Apt. # .....
City/Town ..... Prov. .....
Postal Code .....

If they are not available at your post office please send this coupon.

Canada

„DZĒRVEŅU KAŖI"

Rīgas laikraksts Cīņa 10. septembŗa ņumurā raksta par „dzērveņu kaŗiem". Latvijā rudens mežu bagātības: ogas, sēnes, rieksti ir manta, pēc kuŗas brauc simtiem kilometru tālu. Ogas un riekstus var sākt plūkt un lasīt tikai pēc valdības noteiktā datuma. Šogad dzērveņu lasīšana sākās 13. septembrī, kā raksta Cīņa, bet brūklenes sāktas lasīt 23. augustā.

Parasti citus gadus jau pirms noteiktā laika daži purvi izlasīti tukši. Lai tas nenotiktu arī šogad, Mežsaimniecības un mežrūpniecības ministrija norīkojusi sargus: brīvprātīgos kārtības sargus, meža sardzes darbiniekus, medību un auto inspekcijas darbiniekus. Tie pārbaudīja uz ceļiem mašīnas, vai tanīs neved neatļauti salasītās ogas. Pār dzērveņu purviem lidoja pat helikopteŗi.

Daugavpils mežu apsardzības inženieris Jānis Počs laikrakstā lielās, ka ar helikopteŗa palīdzību divās dienās atklāti 100 dzērveņu lasītāji, un visiem ogas noņemtas. Pārkāpumu daudz bijis arī citos rajonos.

P. B.

VIĻŅĀ NOTIESĀTI DIVI LIETUVIEŠI

Viļņā nesen beidzās tiesas prāva pret diviem cilvēku tiesību cīnītājiem — Antanu Terlecki un Jūliju Sasnausku. Terleckim piesprieda trīs gadus labošanas darba nometnē un piecus gadus izsūtījumā uz citu apgabalu. Sasnausku notiesāja ar pusotra gada ieslodzījumā un pieciem gadiem izsūtījumā.

Abi notiesātie ir lietuviešu nacionālās kustības veicinātāji un cīnītāji par cilvēku tiesībām. Kā Terleckis, tā Sasnauskis sadarbojās ar citu tautību režīma pretiniekiem Pad. savienībā : latviešiem, igauņiem un krievu režīma pretiniekiem un cilvēku tiesību aizstāvjiem. Terleckis savā laikā Lietuvā izplatīja Solžeņicina atklāto vēstuli

P. B.

Pilsētas galvas amata kandidāts ART EGGLETON

ir latviešu interešu aizstāvis

Kārtera...

(Beigas no 1. lp.)

vēlētāji šo Kārtera politisko kūleni akceptēs?

Rēgens ir pret F15 iznīcinātāju un citu modernu amerikāņu ieroču piegādi Saudi Arabijai, jo pēdējā šos ieročus varētu kādā dienā vērst pret Izraēlu. Viņš apgalvo, ka republikāņu valdība būšot uzticamāka Izraēlai nekā Kārters. Arafats PLO organizāciju Rēgens dēvē par teroristu grupu, kas nav pielaižama Vidējo Austrumu miera radīšanas sarunās. Viņš ir pret patstāvīgu Palestīnas valsti, jo Arafatu atbalsta Kremlis. Rēgens piekrīt Izraēlas kontroiei pār Jeruzālemi.

Teherānā turētie ķīlnieki

Kārters jau deklarējis: ķīlnieku atbrīvošanas gadījumā viņš atceltu visas pret Irānu vērstās sankcijas. Viņš atbrīvotu arī ASV iesaldētos Irānas dolāru biljonus. Kārters tomēr uzsveŗ, ka Teherānas ķīlnieku jautājumā ir jāsaglabā amerikāņu gods un tautas lepnums, bet nebūtu jādara kaut kas tāds, kas varētu atsaukties uz Teherānas ķīlnieku drošību.

Rēgens ir par ultimātu Irānai: ,,Mēs prasām atbrīvot ķīlniekus. Mēs gribam, lai tas notiek jau šodien. Pretējā gadījumā iespējamas ļoti nopietnas konsekvences. Nekādas sarunas par iesaldētiem Irānas kapitāliem, iekams ķīlnieki nav atbrīvoti!''

Ķīlnieku problēma, tāpat kā Irakas un Irānas kaŗš, ir Kārtera aplamās ārpolitikas auglis, jo Kārters atteicās izšķirīgā brīdī atbalstīt amerikāņiem uzticīgo sabiedroto, tagad jau mirušo, šachu.

Degvielu jautājumā

Kārters vēlas līdz 1990. gadam sasniegt ASV neatkarību no ārzemju eļļas importiem. Viņš grib atcelt federālās valdības kontroli pār pašu amerikāņu eļļas avotiem, tādējādi cerot kāpināt eļļas produkciju pašu zemē. Ja eļļas piegāde samazinātos par 20 proc., tad Kārters ievestu eļļas racionēšanu. Viņš jau deklarējis, ka ASV aizstāvēšot savas intereses Persijas jūras līcī. Kā ar pierunāšanu? Ar piekāpšanos? Tajā pašā laikā nav jāaizmirst, ka viņš atklāti deklarējis, ka militāros spēkus viņš šajā telpā svaru kausos nelikšot.

Rēgens ir par tūlītēju pašu amerikāņu eļļas produkcijas kāpināšanu un citu jaunu enerģijas avotu izveidošanu un izmantošanu. Reizē viņš uzsveŗ patiesas enerģijas taupīšanas nepieciešamību. Rēgens ir par cenu kontroles atcelšanu, lai eļļas rūpniecība varētu brīvā tirgus sacensībā tādējādi meklēt jaunus enerģijas avotus.

Obligātais kaŗa dienests

Kārters ir par 19 un 20 gadu veco amerikāņu reģistrāciju varbūtējam obligātam kaŗa dienestam. Tādā veidā būtu radītas nepieciešamās dzīvā spēka rezerves bruņotiem spēkiem. Mums tomēr ir jākonstatē, ka Kārtera rīkojumam tikai reģistrēties nav paklausījuši apmēram 1 miljons jauniešu. Kārters domā, ka tagadējā brīvprātīgo armija ir pietiekama amerikāņu drošībai vēl vairākus gadus.

Rēgens ir pret reģistrāciju un obligāto kaŗa dienestu miera apstākļos. Viņš ir pārliecināts, ka reģistrācija radīs valstij liekus izdevumus, jo šādai akcijai būs nepieciešama liela birokratu armija. Līdzekļus varētu daudz labāk izmantot brīvprātīgo armijas izveidošanas vajadzībām.

Saimnieciskā plāksnē

Kārters domā, ka budžeta līdzsvarošana, kas šogad pārsniegs 61 biljonu dolāru apmēru, ir īstenojama tikai tālākā nākotnē. Ātra saimniecisko sarežģījumu novēršana ir nereāla, bet viņš tomēr ieteic nākamajā gadā izdevumus samazināt par 27,6 biljonu dolāru.

Rēgens apgalvo, ka budžeta līdzsvarošana esot iespējama trīs gadu laikā. Vispirms esot jāierobežo federālās valdības izdevumi. Federālās valdības izšķērdība ir inflācijas galvenais cēlonis, un tikai valdība spēj inflāciju apturēt. Cita ceļa nav. Rēgens ir par ienākuma nodokļu samazināšanu par 10 proc. gadā nākamo 3 gadu laikā. Kā samazināt ienākumu nodokļus un reizē līdzsvarot budžetu, to Rēgens nav izskaidrojis. Tāpat viņš nav pateicis, kur ņems biljonu dolaru amerikāņu militāro spēku tālākai izveidošanai.

Rēgena un Kārtera uzskati ir gluži pretēji daudzos iekšpolītiskos jautājumos. Tā Rēgens ir par nāves soda atjaunošanu, pret abortiem, bet Kārters šajos jautājumos ir daudz liberālāks.

Baltijas valstu jautājums

Mūs sevišķi var interesēt, kāda ir abu kandidātu nostāja Baltijas valstu jautājumā. Kārters līdz šim ir spējis izvairīties no noteiktas deklarācijas un nepārprotamu pozīciju ieņemšanas. Viņš gan runāja par brīvības nepieciešamību un cilvēku tiesību respektēšanu, bet apklusa, kad Brežņeva sūtnis Vašingtonā Dobriņins ieteica nekaitināt Kremli un nejaukties citu valstu iekšējās darīšanās. Rēgens tajā pašā laikā vairākkārt ir atkārtojis pozitīvu nostāju Latvijas, Igaunijas un Lietuvas suverēnitātes atgūšanā. Varbūt ka, nākot amatā, viņš būs pirmais ASV prezidents, kas mēģinās izdzēst no vēstures lapām prezidenta Rūzvelta ierakstīto kauna traipu, kuŗa dēļ tagad Padomju jūgā ir jāsmok latviešu tautai.

Aleksandrs Ķegumnieks

TĀLIVALŽA ĶIĶAUKAS DARBU IZSTĀDE

Hamiltonas mākslas galerija rīko T. Ķiķaukas gleznu izstādi laikā no 23. oktobŗa līdz 30. novembrim. Būs redzami apmēram 35 darbi, akrilikas technikā uz audekla, kas visi gleznoti beidzamo divu gadu laikā.

Darbu izvēle un tālāka izveidošana notika saziņā ar Mākslas galerijas direktoru, kas palīdzēja izvēlēties tematisku noslieci ar nosaukumu ,,Horizonti''.

Ar šo izstādi māksliniekam ir pavēries ceļš pie plašākas kanadiešu audiences.

PAZIŅOJUMS

DV grāmatnīcas nodaļa — Salons Latviešu Centrā ir slēgts pirmdienās. No otrdienas līdz piektdienai tas atvērts no pl. 15 — 20, sestdienās no pl. 10 — 16 un un svētdienās no pl. 12 — 15. Piedāvā daiļamatnieku izstrādājumus. rotas, gleznas un grāmatas. Tālrunis 757-1482. jaunās nodaļas vadītāja **Z. Dreifelde**.

Aicina balsot par latviešu labvēli

Toronto pilsētas galvas amata kandidāta Arta Īgletona galvenais padomdevējs ir mūsu jaunās paaudzes politisko zinātņu akadēmiķis Imants Purvs. Imants labi pazīstams arī kā rosīgs latviešu sabiedrisks darbinieks.

Par Īgletona darbību pilsētas valdē I. Purvs mums izteicās: ,,Īgletons ir dzimis, audzis un izglītojies Toronto. Pirms vienpadsmit gadiem Īgletonu ievēlēja pirmo reizi pilsētas valdē. Patlaban viņš darbojas vairākās komitejās un ir pilsētas finanču pārzinis.

Īgletona attieksmes ar pilsētas minoritātēm ir labas. Viņš aktīvi darbojies Karavāna saglābšanai, kad tai draudēja sabrukums. Īgletons ilgus gadus atbalstījis latviešu projektus un nacionālos centienus un ir par īpaša parka piešķiršanu latviešu sabiedrības ierosinātam piemineklim. Viņš bija tas, ka panāca pilsētas piekrišanu Katinas piemineķļa celšanai.''

Imants Purvs izteicās, ka viņš gribētu mudināt latviešu sabiedrību vairāk interesēties par mūsu pilsētas politiku, jo tā skaŗ mūsu ikdienas dzīvi.

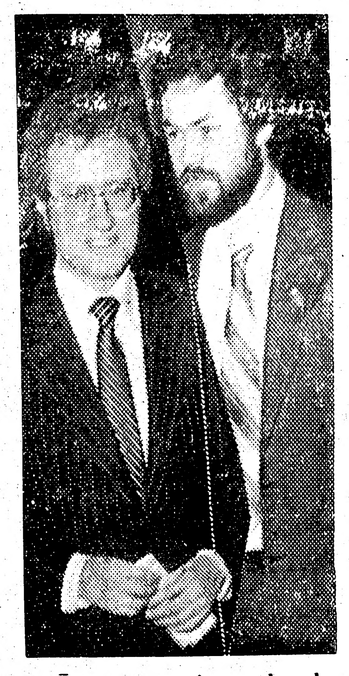

A. Īgletons un viņa padomdevējs I. Purvs. J. Liģera foto.

Imants cer, ka latvieši ne vien balsos par Īgletonu, bet lūdza arī iepazīties ar Īgletona platformu. Vairāki latvieši, it sevišķi jaunieši, jau palīdz Īgletona kampaņā. Imants cer, ka vēl vairāk latviešu nāks palīgā pēdējās dienās pirms vēlēšanām. Imantu var sazvanīt birojā pilsētas valdes namā, tel. 367-7011.

Aija Abene

UNIVERSITĀTEI VELTĪTS RAKSTU KRĀJUMS

Latviešu akadēmisko mācībspēku un zinātnieku apvienība iecerējusi izdot rakstu krājumu, veltītu Latvijas universitātei un Latvijas konservātorijai. Redakcija to pašreiz sakārto. Krājumā galvenokārt referāti, kas nolasīti šo mācību iestādēm veltītajās 60 gadu konferencēs dažādos zinātnes laukos. Apsvērtas divas dažādas iespējas. Pēc vienas metiens būtu 1000 eksemplāri apmēram 300 lp., pārdošanas cena 22 dolari (ASV). Otra iespēja 700 eksemplāri un 250 lp., cena 18 ASV dolari. Subskribentiem 4 dolari lētāk, pieteikšanās līdz 1. decembrim pie B. Epermaņa, 4 A Belton Court, Babylon, N.Y. 11702, USA.

Šis ir viens no organizācijas lielākajiem projektiem. Minimālais pārdodamo eksemplāru skaits abos gadījumos 450, ko pēc valdes domām iespējams īstenot.

Apvienība atsevišķi izplata Eižena Leimaņa apceri par Latvijas universitāti kā latviešu zinātnes šūpuli. Raksts bija nodrukāts Latviešu Akadēmiskajās Ziņās.

Sadalot LAMZA biedrus pēc vecuma grupām, redzams, ka vairums biedru ir starp 41 un 80 gadiem, katrā dekadā mazliet pāri par 20%, līdz 40 gadiem 8%, pāri par 80 gadiem 5%. Organizāciju vada priekšsēdis Dr. prof. V. Osvalds.

Vk

KESVIKA

● DV Kesvikas nod. valdes sēdē š.g. 19. oktobrī galvenā vērība tika piegriezta nod. sarīkojumam š.g. 1. novembrī. Vanadzes paredzējušas izveidot plašu un vērtīgu loteriju. Mantas un naudas līdzekļi jau saņemti un vēl vienmēr ienāk. Izlozē būs arī māksl. Eg. Ervalda glezna. Paredzēta bagātīga virtuve ar pašu vanagu līdzdalību saimniecībā. Valde izteica pateicību vairākiem ziedotājiem no DV Toronto nodaļas, kas savu ārtavl Ziemsvētku ziedojumam nodevuši Kesvikas nodaļai Pēc vispusīga ievada valde uzņēma divas jaunas vanadzes. Viena pārnāk no DV Toronto nodaļas, otra iestājās no jauna. Abas ieskaitītas nodaļā ar š.g. 20. oktobrī. Valdes pateicību izpelnījās Māris Skuja, kas pēc J. Treija dotā meta izgatavojis nodaļas karoga kātam greznu uzgali. Valdes sēde notika kopā ar vanadžu salidojumu, un tā beidzās pie kopēja kafijas galda. Sēdes gaitai sekoja arī daži nodaļas jaunieši, kuŗus nākotnē varēs iesaistīt organizācijas darbībā.

js.